

Operat uzdrowiskowy

Uzdrowisko Świeradów-Zdrój

OPERAT UZDROWISKOWY
Uzdrowisko Świeradów-Zdrój

Adres gminy:	Urząd Miejski w Świeradowie-Zdroju ul. Marszałka Piłsudskiego 15 Powiat: lubański Województwo: dolnośląskie
Obszar Uzdrowiska:	W granicach Gminy Świeradów-Zdrój i Rewirów Leśnych (28) w Gminie Mirsk
Powierzchnia Uzdrowiska:	2 756,00 ha
Nazwa uzdrowiska:	Uzdrowisko-Świeradów-Zdrój
Zleceniodawca:	Gmina Miejska Świeradów-Zdrój
Wykonawca:	Fundacja „Uzdrowiska” ul. Szolc – Rogozińskiego 5/26 02-777 Warszawa
	Zespół w składzie: lek med. Zdzisław Cieślukowski mgr inż. Wadim Karpiński mgr inż. Marian Wilczyński mgr Magdalena Szymańska

I. Część Ogólna

Część opisowa

1. Podstawa prawne opracowania operatu	str. 4
2. Podstawy prawne funkcjonowania Uzdrowiska Świeradów-Zdrój	str. 6
3. Charakterystyka Gminy Świeradów-Zdrój	str. 9
4. Infrastruktura techniczna na terenie gminy	str.14
5. Plan zagospodarowania przestrzennego	str. 31
6. Obszar uzdrowiska - strefy ochrony uzdrowiskowej	str. 35
7. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego	str. 40
8. Profile lecznicze	str. 55
9. Naturalne surowce lecznicze w na terenie uzdrowiska	str. 70
10.Opis klimatu	str. 73
11.Podsumowanie	str. 77
12.Bibliografia	str. 81

Ewidencja Naczelnego Lekarza Uzdrowiska

Elektroniczny zapis operatu

II. Część Graficzna

1. Mapa strefy „A” ochrony uzdrowiskowej w skali 1: 5000.
2. Mapa strefy „B” ochrony uzdrowiskowej (zaznaczona strefa „A” skala 1:10 000.
3. Mapa strefy „C” ochrony uzdrowiskowej (zaznaczona strefa „A” i „B”) skala 1:25000.
4. Mapa terenu obszaru górniczego w skali 1:25000.
5. Mapy pomocnicze.

1. Podstawy prawne opracowania operatu

Przedmiotem opracowania operatu dla Uzdrowiska Świeradów-Zdrój (powiat lubański województwo dolnośląskie) są wymagania zawarte w art.39 ust. 1 *ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych* (Dz. U. z 2017 r. poz.1056 tekst jednolity ze zmianami).

Opracowanie operatu oparto o podstawy formalno – prawne zawarte w:

1. Ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz.1056, tekst jednolity ze zmianami).
2. Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126 tekst jednolity ze zmianami).
3. Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz. U z 2017 r. poz.1566 ze zmianami).
4. Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz.799 tekst jednolity ze zmianami).
5. Ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 tekst jednolity ze zmianami) Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 tekst jednolity ze zmianami).
6. Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach hotelarskich oraz o usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1553 tekst jednolity ze zmianami).
7. Ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788 tekst jednolity ze zmianami).
8. Ustawie z dnia 12 stycznia 1991 o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz.1445 tekst jednolity ze zmianami).
9. Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2018 r. poz. 992. tekst jednolity ze zmianami).
10. Ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 tekst jednolity ze zmianami).
11. Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. z 2012 poz.14.).

12. Decyzji Nr 23 Ministra Zdrowia z dnia 17. 03. 2009 r.
13. Uchwale Nr LXIV/342/2009 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 29 grudnia 2009 w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrawiska Świeradów-Zdrój
14. Uchwale Nr XXVI/123 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 30 maja 2012 w sprawie zmiany uchwały LXIV/342/2009 w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrawiska Świeradów-Zdrój.
15. Decyzji Nr 23A Ministra Zdrowia z dnia 24.09.2013 r.

2. Podstawy funkcjonowania Uzdrowiska Świeradów-Zdrój

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31 maja 2017 r. poz.1056 tekst jednolity ze zmianami) w artykule 39, ust. 1 stanowi, że "Gmina, która zamierza wystąpić o nadanie danemu obszarowi statusu uzdrowiska albo statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej, w celu określenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na tym obszarze, sporządza operat uzdrowiskowy".

Na podstawie powyższego aktu prawnego na zlecenie Urzędu Gminy Świeradów-Zdrój został w roku 2009 opracowany Operat Uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Świeradowa-Zdrój.

Minister Zdrowia po zapoznaniu się z przedstawionym operatem zaopiniowanym pozytywnie przez Komisję Uzdrowiskową Rady Miasta w Świeradowie-Zdroju wydał Decyzję Nr 23 z dnia 17.03.2009 r. znak MZ-OZU-520-16791-1/WS/09 (zał. nr 1), w której:

1. Potwierdził możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za uzdrowisko Świeradów-Zdrój.
2. Ustalił następujące kierunki lecznicze dla uzdrowiska Świeradów-Zdrój:
  - choroby ortopedyczno - urazowe,
  - choroby układu nerwowego,
  - choroby reumatologiczne,
  - choroby dolnych dróg oddechowych,
  - choroby górnych dróg oddechowych,
  - choroby kardiologiczne i nadciśnienie,
  - choroby naczyń obwodowych,
  - choroby skóry,
  - choroby kobiece,
  - osteoporoza,
  - cukrzyca.

W uzasadnieniu do w/w decyzji Minister Zdrowia potwierdził, że uzdrowisko Świeradów-Zdrój:

1. Posiada udokumentowane złoża naturalnych surowców - wód leczniczych.
2. Posiada klimat o właściwościach leczniczych.
3. Na obszarze uzdrowiska Świeradów-Zdrój w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego prowadzą działalność leczniczą zakłady lecznictwa

uzdrowiskowego należące do Spółki Uzdrowiskowej, będącej własnością Skarbu Państwa:

- 3 szpitale uzdrowiskowe: "Dom Zdrojowy", "Goplana" i "Wacław"
  - 2 sanatoria "Słoneczko" i "Mieszko",
  - przychodnia uzdrowiskowa z poradniami reumatologiczną i rehabilitacyjną,
  - 4 Zakłady Przyrodolecznicze:
    - Centrum Rehabilitacji i Reumatologii "Goplana",
    - Samodzielny Zakład Borowinowy,
    - Samodzielny Zakład Radoczynny przy Szpitalu Uzdrowiskowym "Wacław",
    - Zakład Przyrodoleczniczy w Szpitalu Uzdrowiskowym "Dom Zdrojowy".
4. Posiada określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania dla środowiska.
5. Posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki energetycznej, wodno - ściekowej, transportu i komunikacji, a także prowadzi właściwą gospodarkę odpadami.
6. Posiada powierzchnię uzdrowiska o 2561,4 ha ograniczoną strefą "C" ochrony uzdrowiskowej. Na obszarze uzdrowiska znajdują się 3 strefy ochronne.

Obszar uzdrowiska Świeradów-Zdrój obejmuje powierzchnię administracyjną gminy Świeradów-Zdrój i częściowo obszary (rewiry leśne gminy Mirsk.

Porozumienie nr 8/2008 z dnia 14.10 2008 r. Pomiędzy Gminą Miejską Świeradów-Zdrój a Gminą Mirsk (zał. nr 2).

Rada Miasta Świeradów-Zdrój po uzyskaniu w/w decyzji podjęła następujące uchwały:

- Uchwałę LXIV/342/09 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Świeradów-Zdrój, (zał. nr 3),
- Uchwałę XXVI/123/2012 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie zmiany uchwały LXIV/342/2009 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrowiska Świeradów-Zdrój (zał. nr 4).

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój pismem z dnia 22 sierpnia 2013 r., znak GN i ZP.800.12.2012, wystąpił do Ministra Zdrowia z prośbą o zmianę Decyzji Ministra Zdrowia nr 23 z dnia 17 marca 2009 r. znak MZ-OZU-520-16791-1/WS/09 w zakresie zmiany powierzchni i przebiegu stref ochrony uzdrowiskowej "A", "B" i "C".

Minister Zdrowia po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Gminy wydał Decyzję Nr 23A z dnia 24.09.2013, znak MZ-OZU-520-33098-1/WS/13, w której orzekł zmienić Decyzję Ministra Zdrowia nr 23 z dnia 17 marca 2009 r. znak MZ-OZU-520-16791-1/WS/09 w zakresie zmiany powierzchni i przebiegu stref ochrony uzdrowiskowej "A", "B" i "C" w uzdrowisku Świeradów-Zdrój, w powiecie lubańskim, w województwie dolnośląskim dokonując zmianę powierzchni stref ochrony uzdrowiskowej i ustalając powierzchnię uzdrowiska na 2 756,00 ha. (zał. nr 5).

W związku z upływającym w 2019 r. dziesięcioletnim okresem ważności operatu uzdrowiskowego, Gmina Świeradów-Zdrój przedkłada niniejsze opracowanie celem spełnienia wymagań określonych w art.43 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (DZ. U. z dnia 31 maja 2017 r. poz. 1056 tekst jednolity ze zmianami) o treści *"Gmina, na obszarze, której znajduje się uzdrowisko lub obszar ochrony uzdrowiskowej, jest zobowiązana do sporządzenia i przedstawienia, nie rzadziej niż raz na 10 lat, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia operatu uzdrowiskowego, celem spełnienia przez jej obszar albo jego część wymagań określonych w ustawie"*.

3. Charakterystyka Gminy Świeradów-Zdrój

3.1. Położenie geograficzno - przestrzenne

3.1.1. Gmina Świeradów-Zdrój

Gmina Miejska Świeradów-Zdrój położona jest w południowo - zachodniej części województwa dolnośląskiego w powiecie lubańskim.

Gmina położona jest w odległości 19 km od Szklarskiej Poręby, 29 km od Lubania, 34 km od Jeleniej Góry, 160 od miasta wojewódzkiego Wrocławia.

Gmina graniczy z następującymi gminami:

- od wschodu i południowego wschodu z gminą Mirsk,
- od północy z gminą Leśna,
- od zachodu z Republiką Czeską.

Powierzchnia gminy wynosi 20,77 km², stanowi to 4,85% powierzchni powiatu.

– użytki rolne stanowią	41% powierzchni,
– użytki leśne stanowią	40% powierzchni,
– pozostałe stanowią	19% powierzchni

Części i osiedla miasta: Czerniawa-Zdrój, Góreczno, Kamieniec, Łęczyna, Ulicko.

Gminę zamieszkuje 3910 osób, w tym 2097 kobiet i 1822 mężczyzn, gęstość zaludnienia wynosi 188 osób/km².

3.1.2 Uzdrowisko Świeradów-Zdrój

Obszar uzdrowiska Świeradów-Zdrój, który jest określony w niniejszy operacie i objęty wystąpieniem o zachowanie statusu uzdrowiska zajmuje powierzchnię 2756,00 ha obejmuje powierzchnię administracyjną gminy Świeradów-Zdrój i częściowo obszary (rewiry leśne) gminy Mirsk.

Na obszarze tym wyznaczono trzy strefy ochrony uzdrowiskowej:

- strefę "A" ochrony uzdrowiskowej o powierzchni 219,85 ha,
- strefę "B" ochrony uzdrowiskowej o powierzchni 1229,61 ha,
- strefę "C" ochrony uzdrowiskowej o powierzchni 1306,54 ha.

3.1.3 Ukształtowanie terenu

Według fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski gmina Świeradów-Zdrój leży w Obniżeniu Świeradowskim pomiędzy Wysokim Grzbieciem a Grzbieciem Kamienieckim, w obrębie Gór Izerskich w Sudetach Zachodnich.

Miasto położone jest na wysokości od 445m n.p.m. do 600 m n.p.m., różnica wysokości względnych wynosi 155 m.

Pod względem morfologicznym miast Świeradów-Zdrój leży niemal w całości na terenie Gór Izerskich. Ich cechą charakterystyczną jest występowanie dużych zasięgów partii wierzchowinowych, wzniesionych ponad 800 m n.p.m., z których wyrastają poszczególne łagodne kulminacje.

Głównymi jednostkami morfologicznymi są stoki otaczających miasto wzgórz zajmujące 40 - 50% powierzchni, ze zróżnicowanymi spadkami od 5 do 20% oraz dolina rzeki Kwisy o asymetrycznej formie.

3.1.4 Hydrografia

Wody powierzchniowe

Gmina Świeradów-Zdrój jest położona w zasięgu zlewisk morza Bałtyckiego i morza Północnego.

Wody powierzchniowe w większej części gminy poprzez rzekę Bóbr odprowadzane są do Odry a następnie do Bałtyku. Wody z terenu zlewni Izery (południowa część gminy przy granicy z Republiką Czeską) spływają do Łaby a następnie do Morza Północnego.

Główną rzeką odwadniającą teren gminy jest Kwis, która na terenie gminy płynie tak zwanym Obniżeniem Świeradzkim pomiędzy Wysokim Grzbiem a Grzbiem Kamienieckim. Drugim co do wielkości ciekim wodnym obszaru gminy jest Czarna Potok odwadniający obszar Czarnawy-Zdroju.

Obok wymienionych wyżej cieków wodnych obszar gminy jest odwadniany mniejszymi, górskimi potokami, do największych należą: Mirotka, Mokrzyca, Pluskotnik, Santa Maria, Świeradówka.

Sieć rzeczna obszaru uzupełniają liczne bezimienne ciek wodne, zasilające swoimi wodami wymienione powyżej koryta rzek i potoków. Na terenach położonych w północnej części gminy na przedpolu Gór Izerskich naturalną sieć rzeczna uzupełnia system rowów melioracyjnych, służących utrzymaniu właściwych stosunków wodnych na otaczających je obszarach.

Potoki zasilane są wodami podziemnymi, głównie typu szczelinowego i rumoszewego oraz wodami podziemnymi.

Wody podziemne.

Wody podziemne gminy dzielą się na:

- wody aluwialne występujące w utworach rzecznych i stożka napływowego, są one najpłytsze ze zwierciadłem wody od kilku cm do 2,0 m,
- wody pokryw wietrzelinowych, która pojawia się sporadycznie na różnych głębokościach w glinach w spągowej warstwie wietrzelin na kontakcie skały lżejszej,
- wody szczelinowe występujące w skałach krystalicznych starszego podłoża, krążące w spękaniach skalnych i nie tworzące jednolitego horyzontu; występują one w strefie głębokości 30-50 m p.p.t.; układ krążenia tych wód jest bardzo złożony; główna oś ich drenażu jest tzw. uskoki Świeradów - Czarnawy, na którym bazują ujęcia lecznicze i komunalne.

3.1.5 Klimat

Świeradów-Zdrój położony jest w VII, Sudeckim regionie bioklimatycznym. Jest uzdrowiskiem górskim zboczowym o typie bioklimatu silnie bodźcowym, okresowo umiarkowanie bodźcowym.

Średnia roczna temperatura wynosi 8,3 °C.

Liczba dni ze słońcem wynosi 1 549.

Średnia roczna suma opadów wynosi 1 084 mm.

Średnia roczna prędkość wiatru nie przekracza 2,3 m/sek.

3.1.6 Formy Ochrony Przyrody

Obszar gminy Świeradów-Zdrój charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodolecznymi.

Realizując zapisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 poz. 1614 tekst jednolity ze zmianami) zostały wyznaczone na terenie gminy różnorodne formy ochrony przyrody, a mianowicie:

Natura 2000:

- specjalny obszar ochrony (SOO): "Łąki Gór i Podgórze Izerskiego" kod obszaru PLH 020102 o powierzchni 161,0 ha,
- specjalny obszar ochrony (SOO) "Torfowiska Gór Izerskich" kod obszaru PLH020047 o powierzchni 3,0 ha,
- obszar specjalnej ochrony (OSO) "Góry Izerskie" kod obszaru PLB 02 009 o powierzchni 401,0 ha.

3.1.7 Historia

Pierwsza wzmianka o osadzie pochodzi z drugiej połowy XIV wieku a o odkryciu wód mineralnych pochodzi z 1524 roku. W XVI wieku lekarz śląski L. Thurneysen wspomina o miejscowych źródłach wód leczniczych. Szerzej opisał je Kasper Schwenckfeld przyrodnik i fizyk z Jeleniej Góry. Na początku XVII wieku opisane zostały wody Świeradowa-Zdroju i zbadane oraz uznane za lecznicze pod koniec XVII. Zastosowanie wód w leczeniu opisane zostało w kronice śląskiej Fryderyka Luca z 1683 roku.

Zamieszczenie tego opisu w kronice poprzedzone było badaniami specjalnej komisji powołanej przez ówczesnych właścicieli Świeradowa-Zdroju, rodzinę Schaffgotsch. Badania te potwierdziły liczne walory świeradowskich wód.

Początek uzdrowiska przypada na pierwszą połowę XVIII wieku. Od tego czasu obecny Świeradów- Zdrój znany jest jako Bad Flinsberg.

Wiek XIX i XX cechuje systematyczna rozbudowa infrastruktury uzdrowiskowej, która w znaczącej części funkcjonuje do dziś.

Szczyt rozwoju przeżywa Świeradów-Zdrój w latach dwudziestych minionego wieku. Istotną przyczyną takiego stanu rzeczy było otwarcie w 1909 roku bezpośredniego połączenia kolejowego z Berlinem.

Po drugiej wojnie światowej w roku 1945 miejscowość uzyskała prawa miejskie oraz obecną nazwę. Obiekty sanatoryjne zostały upaństwowione. Większość obiektów przejął Centralny Zarząd Uzdrowisk, który następnie przekształcił się w Zjednoczenie Uzdrowiska Polskie następnie w Naczelny Inspektorat Lecznictwa Uzdrowiskowego oraz Spółki Skarbu Państwa.

Jednocześnie działały sanatoria związkowe, zakładowe, Funduszu Wczasów Pracowniczych.

Obecnie na terenie Uzdrowiska lecznictwo uzdrowiskowe prowadzą trzy podmioty zarejestrowane jako Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

4. Infrastruktura techniczna

4.1 Komunikacja

Komunikacja drogowa

Podstawowymi elementami układu komunikacyjnego gminy są drogi.

Przez gminę przebiegają drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne:

1. drogi wojewódzkie:

- nr 358 - prowadząca od miejscowości Orłowice do Szklarskiej Poręby o długości 22,179 km,
  - nr 361 prowadząca od miejscowości Krzemienie do przejścia granicznego w Czarniawie-Zdroju - Nove Mesto o długości 18,800 km,
- Łączna długość dróg wojewódzkich wynosi 40,979 km.

2. drogi powiatowe o łącznej długości 2,561 km

3. drogi gminne o łącznej długości 48,366 km.

Stan dróg utrzymywany w dobrym stanie technicznym.

Gmina posiada rozbudowaną sieć komunikacji samochodowej. Gmina jest dobrze skomunikowana z przyległymi miejscowościami, z miastem powiatowym i wojewódzkim, m.in. z Bolesławcem, Mirskiem, Kamienną Górą, Szklarską, Porębą, Leśną, Lubinem, Lwówkiem Śląskim, Jelenią-Górą, Wrocławiem Łodzią przez zewnętrzne podmioty transportowe np. spółki PKS oraz przewoźników prywatnych.

Komunikacja kolejowa.

Do Świeradów-Zdroju dochodzi linia kolejowa z Gryfowa Śląskiego poprzez Mirsk, która od kilkunastu lat nie jest eksploatowana.

4.2 Energetyka

Obszar gminy Świeradów-Zdrój jest zelektryfikowany w 100 %.

Dystrybutorem energii elektrycznej na terenie gminy jest Tauron-Dystrybucja S.A. z siedzibą w Jeleniej Górze ul. Bogusławskiego 32.

4.3 Ciepłownictwo

Na terenie Uzdrowiska Świeradów-Zdrój brak jest centralnych systemów ciepłowniczych za wyjątkiem Spółdzielni Mieszkaniowej Zdrój posiadającej 6 budynków wielorodzinnych gdzie 4 budynki posiadają jedną kotłownię gazową a pozostałe 2 indywidualne gazowe,

Szpitala uzdrowiskowe. sanatoria, hotele, ośrodki wypoczynkowe, budynki użyteczności publicznej posiadają z reguły własne kotłownie, opalane przede wszystkim gazem. Na terenie gminy do ogrzewania i uzyskania ciepłej wody eksploatowane są również kotłownie olejowe i pompy ciepłe.

Wolno stojące budynki mieszkalne zlokalizowane w zabudowie rozproszonej do ogrzewania i uzyskania ciepłej wody korzystają z węgla kamiennego i koksu.

Sieć gazowa jest systematycznie rozbudowywana co pozwala na stopniową likwidację kotłowni opalanych paliwem stałym, tj. węglem i koksem.

Na terenie gminy eksploatowane są również kotłownie olejowe i pompy ciepłe, które są sukcesywnie wykowane w budynkach jednorodzinnych.

4.4 Gazownictwo.

Wobec wysokich wymagań w zakresie ochrony środowiska, rozwój miasta i gminy nie może odbyć się bez wykorzystania energii dostarczanej w procesie przetwarzania paliwa jakim jest gaz ziemny wysokooktanowy.

Gaz ziemny wysokometanowy na teren gminy Świeradów-Zdrój dostarczany jest gazociągiem wysokiego ciśnienia DN 200 relacji Krzewie Wielkie - Mirsk. Stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia zlokalizowana jest na terenie gminy Mirsk.

Przesyłowe i rozdzielcze gazociągi średniego ciśnienia doprowadzają gaz do odbiorców na terenie Świeradowa-Zdroju i Czarniawy-Zdroju.

Dystrybutorem gazu na teren Gminy Świeradów-Zdrój jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. ul. M. Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa - Dolnośląski Oddział Obrotu Gazem we Wrocławiu, Biuro Handlowe - Region Zgorzelecki ul. Gazowa 1, 59-00 Lubań.

4.5 Teletechnika

Teletechnika przewodowa obejmuje swym zasięgiem cały obszar gminy co zaspakaja potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do łączności telefonicznej.

Telefonia przewodowa obejmuje swym zasięgiem cały obszar gminy-przez co zaspokojone są potrzeby mieszkańców i kuracjuszy w zakresie dostępu do łączności telefonicznej, która została uzupełniona i zwiększona przez dynamicznie rozwijający się system telefonii bezprzewodowej.

Do gminy Świeradowa-Zdroju dociera także podziemna sieć światłowodowa, pozwalająca na korzystanie z dobrej jakości usług teletechnicznych (Internet). Sieć ta jest systematycznie rozbudowywana.

4.6. Ochrona środowiska

Władze gminy uzdrowskiej Świeradów-Zdrój dużą wagę przywiązują do realizacji zadań nałożonych na gminę uzdrowską w zakresie ochrony środowiska.

Realizując zadania nałożone na gminę w art. 14 Ustawy z dnia z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz.799 tekst jednolity ze zmianami) Urząd Gminy opracował:

"Program Ochrony Środowiska" Gminy Świeradów-Zdrój. Program ustalony został Uchwałą Nr XII/80/2005 Rady Miasta Świeradów-Zdrój w dniu 15 października 2005 roku w sprawie ustalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

Gmina Świeradów-Zdrój posiada opracowany i realizowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej uchwalony Uchwałą Nr XIV/67/2015 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 26 sierpnia 2015 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Świeradów-Zdrój.

Realizacja Planu ma przyczynić się do osiągnięcia celów:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej,
- przyczynić się do poprawy jakości powietrza na obszarze gminy.

Zadania z zakresu ochrony środowiska w Gminie Świeradów-Zdrój realizuje Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Świeradowie-Zdroju.

Do najważniejszych zadań referatu wynikających z w/w programu oraz z zakresu czynności należy:

- realizacja zadań wynikająca z przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska oraz ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska,
- opracowanie gminnego programu ochrony środowiska i nadzór nad jego realizacją,
- realizacją planu ograniczenia niskiej emisji na terenie gminy,
- realizacja zadań z zakresu gospodarki wodnej i ochrony wód,
- nadzorowanie i przestrzeganie regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie,
- realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy,

- monitorowanie stanu zieleni i małej architektury na terenie gminy,
- kierowanie i nadzór nad pracami związanymi z utrzymaniem zieleni i małej architektury na terenie gminy,
- prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej i ochrony gruntów leśnych,
- nadzór i koordynacja czynności nad utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy,
- prowadzenie spraw z bieżącym utrzymywaniem i eksploatacją sieci kanalizacji sanitarnej, deszczowej, sieci ogólnospławnej i wodociągowej, oczyszczalni ścieków,
- prowadzenie spraw związanych z odbiorem i składowaniem odpadów,
- kontrola przestrzegania zapisów Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami,
- współpraca z właścicielami i zarządcami sieci gazowej, telekomunikacyjnej, energetycznej, ciepłowniczej, wodociągowej i kanalizacyjnej w zakresie działań planistycznych, remontowych i dokumentacyjnych.

Na terenie gminy Świeradów-Zdrój funkcjonuje dobrze zorganizowana, szeroko rozbudowana infrastruktura techniczna. Elementy infrastruktury technicznej są na bieżąco konserwowane i jeżeli zachodzi potrzeba remontowane oraz rozbudowywane przez jednostki podległe gminie i wykonawców zewnętrznych. Na terenie gminy prawidłowo prowadzona jest gospodarka odpadami.

4.7. Gospodarka wodno - ściekowa

Zadania z zakresu gospodarki wodno - ściekowej na terenie gminy realizuje Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami Urzędu Miejskiego w Świeradowie-Zdroju.

4.7.1 Sieć wodociągowa

Dostawa wody w gminie odbywa się z pięciu źródeł w tym:

z 3 ujęć znajdujących się na potokach a mianowicie:

- Ujęcie Łużyca - o średnim dobowym poborze wody 395,30 m³/dobę, długość wodociągów 18,398 km, sieć wykonana z rur stalowych i PE, ujęcie znajduje się na potoku Łużyca Strużyna 593 m n.p.m.,
- Ujęcie Wrzos - o średnim dobowym poborze wody 527,00 m³/dobę, długość wodociągów 16,282 km, sieć wykonana z rur stalowych, żeliwnych i PE, ujęcie znajduje się na potoku Świeradówka, 565 m n.p.m.,

- Ujęcie Bronka Czecha - o średnim dobowym poborze wody 374,60 m³/dobę, długość wodociągów 5,380 km, sieć wykonana z rur stalowych żeliwnych, PE, ujęcie znajduje się na potoku Santa Maria, 592m n.p.m.

Układ poboru wody z ujęć to układ grawitacyjny, sporadycznie wspomagany poprzez pompy zamontowane w ujęciu Łużyca oraz pompownię na ulicy Strumykowej.

z 2 ujęć powierzchniowo - podziemnych a mianowicie:

- Ujęcie Czarny Potok - o średnio dobowym poborze wody 285,00 m³/dobę, długość wodociągu 3,012 km, sieć wykonana z rur PCV i PE,
- Ujęcie "Teresa", "Brunon", "Stefan" - ujęcie wody powierzchniowo-podziemne na potoku Kamiennym składa się z dwóch ujęć powierzchniowych oraz trzech ujęć szczelinowo-rumoszowych. Wody z tych ujęć spływają do zbiornika wyrównawczego.

Średnio dobowy pobór wody wynosi 384,7 m³/dobę, długość wodociągu 4,347 km, sieć wykonana z rur stalowych, żeliwnych, PCV i PE. Stan techniczny i sanitarny ujęć jest dobry. Są one ogrodzone i zabezpieczone.

Ujęcia posiadają ważne pozwolenia wodno prawne przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 1

Lp.	Numer pozwolenia	Data wydania	Data obowiązywania	Dotyczy	Na kogo wydane	Przez kogo wydane	Zmiany do pozwoleń
1.	RŚ-6223-15/2588/05/06	19.02.2006 r.	01.03.2026 r.	Ujęcie Wrzos	Zakład Gospodarki Komunalnej Świeradów-Zdrój	Starosta Lwówecki	Na podstawie uchwały Rady Miasta z dnia 24 lutego 2010 roku uchwałę nr LXVII/357/2010 Rady Miasta Świeradów-Zdrój w sprawie likwidacji Zakładu Wodociągów i Kanalizacji z siedzibą 59-850 Świeradów-Zdrój ul. Wiejska 9 wszelkie zobowiązania i prawa przejęła Gmina Miejska

							Świeradów- Zdrój
2.	RŚ.6341. 36.2011	31.01.201 2 r.	31.12.2032 r.	Ujęcie Łużyca	Gmina Miejska Świeradów- Zdrój	Starosta Lubański	
3.	GŚ.6341. 9.2011.2	29.07.201 1 r.	31.12.2031 r.	Ujęcie Czarny Potok	Uzdrowisko Świeradów	Starosta Lwówecki	Decyzją nr WR.ZUZ.3.421.154. 2018.MCZ z dnia 11.06.2018 r. Dyrektora Zarządu Zlewni w Lwówku Śląskim Gmina Miejska Świeradów-Zdrój przejęła prawa i obowiązki wynikające z przedmiotowych pozwoleń
4.	GŚ.6341. 8.2011.2	29.07.201 1 r.	31.12.2031 r.				
5.	GŚ.6341. 52.2013.2	14.01.201 3 r.	31.12.2032 r.	Ujęcie Bronka Czecha	Gmina Miejska Świeradów- Zdrój	Starosta Lwówecki	

4. 7. 2. Kanalizacja

Sieci kanalizacyjne na terenie gminy Świeradów-Zdrój mają łączną długość 49,1 km, wykonana jest z rur PCV, betonowych, kamionkowych. Sieć kanalizacyjna jest systematycznie rozbudowywana.

Gminną sieć kanalizacyjną uzupełniają niezależne systemy kanalizacji, np. zbiorniki bezodpływowe, znajdujące się w eksploatacji innych podmiotów niż gmina.

4.7.3. Oczyszczalnie ścieków:

Na terenie gminy znajdują się dwie mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków.

1. oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Świeradowie-Zdroju przy ul. Wiejskiej 9,
2. oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Świeradowie-Zdroju przy ul. Wierzbowej.

Właścicielem i prowadzącym eksploatację oczyszczalni jest Urząd Gminy Miejskiej w Świeradowie-Zdroju.

Oczyszczalnia ścieków

1. Oczyszczalnia typu ECOLO - CHIEW zlokalizowana w Świeradowie-Zdroju przy ulicy Wiejskiej 9 - obsługuje w znacznej mierze aglomerację Świeradów-Zdrój.

Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne nr GŚ.6341.1.2017.2 z dnia 13 lutego 2017 r. wydane przez Starostę Lwóweckiego dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

Pozwolenie obowiązuje do dnia 31 grudnia 2026 r.

Charakterystyka urządzeń oczyszczających i podczyszczających ścieki - oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Przepustowość oczyszczalni $Q = 1329 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Wielkość oczyszczalni wyrażona wielkością RLM 9900.

Miejsce wprowadzania ścieków: obszar dorzecza Odra, region wodny lub nazwa części wód przybrzeżnych Środkowa Odra, nazwa odbiornika w przypadku wód powierzchniowych rzeka Kwisa.

Inne ustalenia pozwolenia $Q_m = 1843 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_m h = 43,18 \text{ m}^3/\text{h}$.

Oczyszczalnia ścieków komunalnych zlokalizowana jest w północnej części miejscowości Świeradów-Zdrój. Od strony zachodniej teren oczyszczalni przylega do koryta rzeki Kwisy, która jest odbiornikiem ścieków oczyszczonych. Opodal przebiega droga ze Szklarskiej Poręby w kierunku Mirska. Najbliższa zabudowa mieszkalna znajduje się około 100 m na wschód od oczyszczalni.

Oczyszczalnia ścieków wraz z wylotem ścieków oczyszczonych do rzeki Kwisy nie jest usytuowana na terenie prawnie chronionym.

W oczyszczalni ścieków w Świeradowie-Zdroju oczyszczane są ścieki komunalne dopływające z terenu miasta, w tym ścieki pozabiegowe pochodzące obiektów prowadzących wodochłonne zabiegi lecznicze na terenie uzdrowiska Świeradów-Zdrój oraz nieczystości ciekłe dowożone taborem asenizacyjnym z przydomowych osadników gnilnych z nieskanalizowanych terenów miasta.

Oczyszczalnia ścieków została wybudowana jako instalacja do mechaniczno-biologicznego oczyszczania ścieków z podwyższonym usuwaniem związków biogenych o przepustowości 9 900 RLM.

Oczyszczalnia jest zaliczana do grupy oczyszczalni o równoważnej liczbie mieszkańców RLM od 2 000 do 9 999 RLM.

Komunalna oczyszczalnia ścieków typu ECOLO - CHIEF o przepustowości $Q = 1329 \text{ m}^3/\text{d}$ działa w oparciu o technologię osadu czynnego.

W oczyszczalni zastosowano biologiczny układ z denitryfikacją, nitryfikacją oraz biologiczną lub chemiczną defosfatacją. Oczyszczalnia ścieków pracuje w układzie dwustopniowego mechaniczno-biologicznego procesu oczyszczania ścieków z niskoobciążonym osadem czynnym, redukcją związków biogenych oraz ze stabilizacją i przeróbką osadów ściekowych. Oczyszczone ścieki są odprowadzane do rzeki Kwisy.

W oczyszczalni prowadzone jest także unieszkodliwianie komunalnych osadów ściekowych w procesie stabilizacji tlenowej, zachodzącej w komorze stabilizacji. Ustabilizowane komunalne osady ściekowe są poddawane odzyskowi poprzez wykorzystanie w rolnictwie do uprawy płodów rolnych lub na cele rekultywacyjne.

Ścieki oczyszczone odprowadzane są istniejącym wylotem do rzeki Kwisy w km 120+000 jej biegu.

Jakość ścieków oczyszczonych jest dobra, a wartości wskaźników zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych do odbiornika nie przekraczają wartości dopuszczalnych określonych dla tego typu oczyszczalni komunalnych.

W komunalnej sieci kanalizacji ogólnospławnej na terenie miasta usytuowane są dwa przelewy burzowe ścieków do rzeki Kwisy, zapewniające ochronę oczyszczalni ścieków przed zalaniem w okresie intensywnych opadów atmosferycznych. Jeden przelew jest usytuowany na terenie „starej” oczyszczalni BOS-200 przy ul. Grunwaldzkiej, natomiast drugi przelew burzowy jest usytuowany w studni przed bramą wjazdową na teren oczyszczalni ścieków przy ul. Wiejskiej 9.

Aktualnie warunki wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi z oczyszczalni zależą od wielkości aglomeracji wyrażonej w RLM (Równoważna Liczba Mieszkańców), w której usytuowana jest oczyszczalnia ścieków.

W Uzdrowisku Świeradów-Zdrój¹ powstają ścieki komunalne będące mieszaniną ścieków bytowo-gospodarczych oraz ścieki przemysłowe pochodzące z zaplecza zabiegowego (wody z kąpeli basenowych, kąpeli mineralnych, świerkowych, radoczynnych oraz wody z zabiegów borowinowych).

Wody z kąpeli leczniczych odprowadzane są do kanalizacji miejskiej, gdzie zostają rozcieńczone zanim dopłyną do oczyszczalni. Skład fizyczno-chemiczny tych wód nie ma wpływu na stan techniczny instalacji kanalizacyjnej i jakości ścieków doprowadzanych do oczyszczalni ścieków. Po oczyszczeniu wody są odprowadzane do cieków zgodnie z pozwoleniem wodno prawnym.

Ścieki przemysłowe pochodzące z zabiegów borowinowych, tj. okładów, kąpeli i fasonów borowinowych prowadzonych w wannach kąpielowych, odprowadzane są odrębną kanalizacją na odstojniki borowinowe eksploatowane przez Spółkę. Zużyta masa borowinowa zebrana z ciała pacjenta po zabiegu okładu borowinowego poprzez

specjalny brodzik odprowadzana jest również na odстойniki borowinowe, a następnie po sedymentacji cząstek borowiny woda nadosadowa odprowadzana jest przelewem do miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Do podczyszczania ścieków borowinowych przed ich odprowadzeniem do kanalizacji miejskiej wykorzystywane są 3 otwarte, ziemne odстойniki borowinowe o kubaturze trapezowej zlokalizowane poniżej Zakładu Przyrodoleczniczego przy ul. Dojazdowej w Świeradowie-Zdroju, w którym prowadzone są zabiegi borowinowe. Odстойniki nr 1 i 2 (oznaczone jako komory wstępne K-1 i K-2) o powierzchni ok. 660 m² każdy i zróżnicowanej głębokości 0,2 – 3,0 m są usytuowane obok siebie, natomiast odстойnik nr 3 (dolna komora K-3) o powierzchni ok. 1125 m² i zróżnicowanej głębokości 0,2 – 3,0 m usytuowany jest poniżej odстойników nr 1 i 2. Odстойniki są eksploatowane szeregowo. Borowina pozabiegowa w komorze wstępnej ulega częściowej sedymentacji (oddzielenie cząstek humusowych i innych części stałych), w wyniku czego części stałe w postaci osadu oddzielają się od wody i opadają na dno komory wstępnej.

Odseparowana woda w większości pozbawiona osadów przedostaje się do dolnej komory osadowej, gdzie ulega dalszemu procesowi sedymentacji. Woda nadosadowa odprowadzana jest do kanalizacji miejskiej poprzez urządzenia typu mnich, służące do piętrzenia i regulowania wielkości odpływu. Na dopływie ścieków borowinowych do odстойników znajduje się studzienka rozdzielcza, która umożliwia doprowadzenie ścieków borowinowych na poszczególne odстойniki w zależności od możliwości technologicznych (sedymentacja, regeneracja borowiny w odстойniku).

4. 8. Gospodarka odpadami

Odpady komunalne

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Świeradów-Zdrój oparta jest o ustawę z dnia 13 września 1966 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2918 r. poz.1454 tekst jednolity ze zmianami).

Gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój regulują następujące uchwały:

1. Uchwała Nr XII/81/2006 Rady Miasta Świeradów-Zdrój Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 26 października 2006 r. w sprawie uchwalenia Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

2. Uchwała nr XXXV/72/2012 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z 19 grudnia 2012 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Miejskiej Świeradów-Zdrój (wraz z jej nowelizacjami),
3. Uchwała nr XL/192/2013 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 27 lutego 2013 roku w sprawie: postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (wraz z jej nowelizacjami),
4. Uchwała nr XL/195/2013 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 27 lutego 2013 roku w sprawie: ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
5. Uchwała nr XL/193/2013 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 27 lutego 2013 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty oraz określenia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi odebranymi od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.
6. Uchwała nr XLII/212/2013 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 27 marca 2013 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczanie przez właścicieli nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami.
7. Uchwała nr XXIX/150/2016 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z 14 lipca 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczaną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami
8. Uchwała nr XXIX/149/2016 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z 14 lipca 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.

Usługę odbioru odpadów komunalnych świadczy Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „Izery” z Lubomierza.

Od 2013 roku czynny jest Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany przy ulicy Grunwaldzkiej.

Na terenie Gminy Świeradów- Zdrój zorganizowane zostały Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) poprzez umieszczenie pojemników w wyznaczonych obiektach, tj.

- Świeradów Zdrój - budynek Urzędu Gminy przy ulicy I I-go Listopada/ I pojemnik/
- Świeradów Zdrój - Apteka przy ulicy Zdrojowej /I pojemnik/
- Świeradów Zdrój - Apteka przy ulicy Nad Potokiem /I pojemnik/
- Świeradów Zdrój - Zespół Szkół przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie/ I pojemnik/
- Świeradów Zdrój - Szkoła Podstawowa nr 2 przy ulicy Sanatoryjnej /1 pojemnik/
- Świeradów Zdrój - Przedszkole Miejskie przy ulicy Piłsudskiego /I pojemnik/
- Świeradów Zdrój - budynek Urzędu Miasta przy ulicy Piłsudskiego /I pojemnik/

Do pojemników mieszkańcy gminy mogą wrzucać odpady, tj. odpady komunalne, papier, odpady szklane, przeterminowane leki, baterie, małe akumulatory.

Częstotliwość i harmonogram odbierania odpadów

Tab. nr 1

Lp.	Rodzaj odbieranych odpadów komunalnych	Częstotliwość odbierania odpadów komunalnych
1.	Nie segregowane, zmieszane odpady komunalne	1 raz na tydzień, w ścisłym centrum 2 razy na tydzień
2.	Papier i tektura	1 raz na 2 tygodnie
3.	Tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe	1 raz na 2 tygodnie
4.	Odpady szklane	1 raz na 2 tygodnie
5.	Odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone	1 raz na tydzień
6.	Popiół	-sezon letni (od 1 czerwca do 31 października) - 1 raz w miesiącu -sezon zimowy (od 1 listopada do 31 maja) - 1 raz w tygodniu
7.	Zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny	raz do roku
8.	Zużyte baterie i akumulatory	1 raz na 4 tygodnie
9.	Przeterminowane leki	1 niż raz na 4 tygodnie

Na terenie gminy nie ma wysypiska odpadów komunalnych.

Gmina Świeradów-Zdrój posiada opracowany plan działania w zakresie gospodarki odpadami, który określa:

- zapobieganie powstawania odpadów,
- ograniczanie ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- zapewnienie zgodnie z zasadami ochrony środowiska odzysku i unieszkodliwiania powstałych odpadów,
- wypracowanie sposobu realizacji przez gminę zadań związanych z gospodarką odpadami i wskazanie sposobów ich realizacji.

Odbiór odpadów komunalnych.

Wykaz podmiotów posiadających stosowne uprawnienia do wywozu odpadów z Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Świeradowie-Zdroju.

Składowiska odpadów komunalnych

Na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój nie ma składowisk odpadów innych niż niebezpieczne. Całość wytworzonych odpadów trafia do instalacji i na składowiska poza terenem gminy.

Składowiska odpadów przemysłowych

Na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój nie ma składowisk odpadów przemysłowych.

Składowiska odpadów niebezpiecznych

Na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój nie ma składowisk odpadów niebezpiecznych.

Plan zagospodarowania przestrzennego gminy nie przewiduje terenów pod budowę instalacji lub urządzeń unieszkodliwiania oraz zagospodarowania odpadów (w tym składowisk odpadów).

Gmina Miejska Świeradów-Zdrój posiada imienny wykaz umów zawieranych między wytwórcami odpadów komunalnych zmieszanych a poszczególnymi podmiotami gospodarczymi posiadającymi stosowne koncesje Burmistrza Miasta na odbiór odpadów komunalnych.

Pojemniki stosowane przez podmioty gospodarcze na terenie Gminy Miejskiej i wytyczne wynikające z regulaminu utrzymania porządku i czystości, dotyczące zbierania zmieszanych odpadów komunalnych zawierają następujące wymogi:

1. Do zbierania odpadów komunalnych na nieruchomości oraz na drogach publicznych przeznacza się pojemniki, kontenery, worki, kosze na śmieci.
2. Urządzenia przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości mogą stanowić jego własność lub podmiotu uprawnionego.

1. Urządzenia przewidziane do zbierania odpadów na terenie gminy to:

- 1) pojemniki na odpady o pojemności 80 l, 110 l, 120 l, 240 l, 1100 l;
- 2) kontenery 1,5 mł., 4,5 mł., 5 mł. 7 mł.,
- 3) kosze uliczne o pojemności 50 l;
- 4) worki,
- 5) pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki opakowań ze szkła, tworzyw sztucznych, papieru i tektury oraz pojemniki do zbiórki zużytych baterii.

Pojemniki wymienione w ust. 1, są wyposażone w szczelne pokrywy zabezpieczające gromadzone odpady przed dostępem zwierząt oraz opadów atmosferycznych oraz poddawane dezynfekcji.

Odbieranie odpadów wielkogabarytowych odbywa się na bieżąco w zależności od potrzeb, w sposób uzgodniony z odbiorcą odpadów.

Wywóz łatwo psujących się odpadów spożywczych pochodzących ze sklepów, restauracji, i innych placówek tego typu, musi odbywać się, co najmniej dwa razy w tygodniu a dla placówek pracujących 7 dni w tygodniu, co najmniej 3 razy w tygodniu.

Selektywna zbiórka odpadów

Na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój realizowana jest selektywna zbiórka odpadów podlegających biodegradacji oraz odpadów opakowaniowych (szkło, plastik, makulatura).

Wysegregowane odpady pochodzące z terenu Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój odbierane są przez Zakład Gospodarki i Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Lubania, przy ulicy Lwóweckiej 8. Odpady komunalne pochodzące z wstępnej segregacji składowane zostały w Centrum Utylizacji Odpadów w Lubaniu przy ulicy Bazaltowej 1.

Właściciele lub zarządcy nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Selektywna zbiórka odpadów ulegających biodegradacji.

Na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój nie jest prowadzona zbiórka odpadów ulegających biodegradacji. W celu ograniczenia ilości odpadów komunalnych dopuszcza się kompostowanie odpadów organicznych – w sposób nie stwarzający uciążliwości dla otoczenia.

Na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój prowadzona jest selektywna zbiórka baterii zawierających substancje niebezpieczne. Pojemniki na zużyte baterie znajdują się w placówkach oświatowych na terenie Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój raz w zakładach usługowych FOTO PLUS Małgorzata Biernat w Świeradowie-Zdroju.

4.9. Działalność Gospodarcza

Na terenie miasta i gminy na dzień 31.12. 2019 liczba podmiotów gospodarczych, których głównym miejscem wykonywania działalności jest gmina Świeradów-Zdrój wynosiła 356 (wg raportu gminy o przedsiębiorcach działających na terenie gminy).

Podstawowe rodzaje wykonywanej działalności: praktyka lekarska, praktyka pielęgniarek i położnych, budownictwo (wykonywanie robot budowlanych, instalacyjnych wod.- kan., elektrycznych, ziemnych, projektowanie, nadzór budowlany), prowadzenie aptek, transport, sprzedaż detaliczna i hurtowa produktów żywnościowych, napojów, alkohol, wyrobów tytoniowych, działalność fotograficzna, działalność fizjoterapeutyczna, sprzedaż detaliczna i hurtowa owoców, warzyw, sprzedaż detaliczna i hurtowa wyrobów tekstylnych, odzieży, obuwia, hotelarstwo, restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne, usługi krawieckie, usług fryzjerskie i kosmetyczne, produkcja i sprzedaż pieczywa, wyrobów cukierniczych.

4.10. Działalność rekreacyjno-wypoczynkowa

Gmina uzdrowska Świeradów-Zdrój znana jest przede wszystkim jako uzdrowisko posiadające surowce lecznicze do leczenia różnego rodzaju schorzeń.

Na leczenie do obiektów szpitalnych i sanatoryjnych przyjeżdżają kuracjusze stacjonarni z całego kraju.

Nową formą leczenia uzdrowskiego jest leczenie ambulatoryjne wprowadzone w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, które spowodowało znaczny rozwój turystyki potocznie zwaną turystyką leczniczo - uzdrowską. Uzupełniającymi formami turystyki jest turystyka rekreacyjna i aktywna.

Świeradów-Zdrój ze względu na swe położenie, klimat, surowce lecznicze jest atrakcyjną miejscowością dla uprawiania tej formy turystyki.

Znaczący wpływ na rozwój turystyki pieszej i rowerowej ma obecność szlaków turystycznych a mianowicie:

- szlaki piesze

szlaki czerwone:

- Główny Szlak Sudecki im. Mieczysława Orłowicza,
- Świeradów-Zdrój - Stóg Izerski - Świeradów-Zdrój,
- Świeradów-Zdrój - Schronisko PTTK na Stogu Izerskim - Polana Izerska - Przednia Kopa - Wysoka Kopa - Izerskie Garby - Kopalnia Stanisław - Wieczorny Zamek - Wysoki Kamień - Hutnicza Górka - Szklarska Poręba,

szlaki niebieskie:

- Świeradów-Zdrój - Sępia Góra - Płókowy Mostek - Dolina Kwisy - Świeradów-Zdrój,
- Świeradów-Zdrój - Polana Izerska - Schronisko PTTK na Stogu Izerskim - Świeradów-Zdrój.
- Świeradów-Zdrój - Polana izerska - Hala Izerska - Chatka Górzystów,
- szlaki zielone:
- Świeradów-Zdrój - Zajęcznik - Czerniawa-Zdrój - Dolina Czarnego Potoku - Świeradów-Zdrój,
- Świeradów-Zdrój - Zajęcznik - Świeradów-Zdrój,
- Świeradów-Zdrój - Stóg Izerski - Smrek (Cz).

Trasy rowerowe - w okolicach Świeradowa-Zdroju jest ich około 200 km, między innymi:

- Trasa MTB "Lang Team" o długości 5.9 km. Rozpoczyna się i kończy przy Domu Zdrojowym w Świeradowie-Zdroju;
- Trasa "Dokoła Kwisy" o długości ok. 25 km. Rozpoczyna się i kończy przy Domu Zdrojowym w Świeradowie-Zdroju.

Do dyspozycji przyjeżdżających na leczenie ambulatoryjne pacjentów, wczasowiczów i turystów na terenie uzdrowiska znajduje się dobrze rozwinięta sieć hoteli i pensjonatów oraz szeroko rozwinięta sieć podmiotów prowadzących działalność w zakresie usług gastronomicznych - restauracji, kawiarni, małej gastronomii, itp.

4.12, Ewentualne zagrożenia ekologiczne

4.12.1 Zagrożenia związane z gospodarką ściekową

Ścieki z terenu gminy spływają do oczyszczalni ścieków i jako wody oczyszczone spływają do wód powierzchniowych płynących. Ścieki pozabiegowe spływają do oczyszczalni gdzie po oczyszczeniu spływają do wód powierzchniowych płynących. Ścieki te nie stanowią zagrożień.

Niekontrolowane wprowadzanie ścieków do ziemi jest zagrożeniem dla jakości płytszych warstw, wód podziemnych i gruntów. Jest to związane między innymi z nieszczelnością zbiorników bezodpływowych, które nie są skanalizowane.

Zanieczyszczenie wyżej wymienionymi ściekami ma jedynie charakter punktowy w związku z tym w świetle zagrożeń dla środowiska należy uznać je za niewielkie.

4.12 .2. Zagrożenia związane z ruchem samochodowym

W wyniku natężenia ruchu samochodowego wzrasta poziom hałasu, wibracji i emisji spalin w obrębie tras komunikacyjnych. Transport przyczynia się również do zanieczyszczenia gleb, a w konsekwencji wód poprzez wymywanie zanieczyszczeń i ich infiltrację do gruntu. Zagrożenie to dla środowiska zarówno obecnie jak i w przyszłości można określić jako niewielkie.

4.12.3. Zagrożenia związane z zabudową terenów

Podstawowym źródłem niekorzystnych zmian w krajobrazie i rzeźbie terenu będzie dalszy wzrost powierzchni terenów zainwestowanych, głównie przeznaczonych pod indywidualną zabudowę mieszkaniową i usługową. Zagrożenie to na terenie gminy Świeradów-Zdrój jest niewielkie.

4.12.4. Zagrożenie powodziowe

Teren gminy Świeradów-Zdrój leżąc nad górską rzeką Kwisa i potokiem Czarny Potok narażony jest na zalewanie przez wody powodziowe. Aby zapobiec skutkom ewentualnych zniszczeń przez wody powodziowe władze gminy podejmują różne działania między innymi przez ograniczenia ingerencji w środowisko, stosowanie różnych zabezpieczeń itp.

4.12.5. Inne zagrożenia

Szczegółowe Informacje o stanie czystości powietrza, natężeniu hałasu i innych czynnikach mających wpływ na działalność leczniczą w Świeradowie-Zdroju i ewentualnych zagrożeniach znajdują się w opracowaniu Instytutu Geografii

Przestrzennego Zagospodarowania im. S. Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk
"Właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Świeradów-Zdrój".
Opracowanie jest integralną częścią niniejszego operatu uzdrowiskowego.

5. Zagospodarowanie przestrzenne

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne w gminie związane jest z kształtowaniem i prowadzeniem polityk przestrzennej w oparciu o ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz.1945 tekst jednolity ze zmianami).

Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta Świeradów-Zdrój jest Studium Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Uzdrowiska Świeradów-Zdrój ustanowione Uchwałą nr XXXIV/158/2012 z dnia 31.X.2012 r., którego ustalenia są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Obecnie na terenie gminy Świeradów-Zdrój obowiązuje

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uchwalony Uchwałą nr IX/50/2019 Rady Miasta Świeradów-Zdrój z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Świeradów-Zdrój (Dziennik Urzędowy województwa dolnośląskiego z 23 maja 2019 poz. 3399).
2. Planowanie zawiera ustalenia dla następujących terenów:
  - 1) zabudowy mieszkaniowej,
  - 2) obsługi produkcji w gospodarstwach leśnych,
  - 3) zabudowy techniczno- produkcyjnej,
  - 4) zieleni urządzonej,
  - 5) obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
  - 6) komunikacji pieszej,
  - 7) obsługi komunikacji drogowej,
  - 8) terenów otwartych,
  - 9) terenów komunikacji.

Podstawą zapisów planu jest położenie poszczególnych terenów objętych jego ustaleniami w zasięgu:

- 1) strefy ochronnej „A” uzdrowiska Świeradów-Zdrój,
- 2) strefy ochronnej „B” uzdrowiska Świeradów-Zdrój,
- 3) strefy ochronnej „A” uzdrowiska Czarniawa-Zdrój,
- 4) strefy ochronnej „B” uzdrowiska Czarniawa-Zdrój,
- 5) stref ochronnych „C” uzdrowisk Świeradów-Zdrój i Czarniawa-Zdrój.

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Świeradów-Zdrój

Do szans na rozwój miasta uzdrowiskowego w oparciu o plan i strategię zrównoważonego rozwoju miasta należy zaliczyć:

1. dużą mobilność mieszkańców,
2. duży potencjał ludzi do pracy (ludność w wieku produkcyjnym),
3. zaplecze medyczne,
4. stworzenie nowych miejsc pracy w skali makro,
5. wzrost poziomu edukacji społeczeństwa,
6. możliwości edukacyjne,
7. tworzenie miejsc pracy w innych gminach i poza granicami kraju,
8. polepszenie warunków płacowych w skali makro.

W zakresie gospodarki i rolnictwa

- możliwość rozwoju i zagospodarowania terenów inwestycyjnych,
- potencjał inwestycyjny gminy i inwestorów prywatnych,
- sprzyjający klimat dla inwestorów,
- zasoby wód mineralnych,
- przedsiębiorczość społeczności lokalnej,
- brak uciążliwego przemysłu,
- środki finansowe z UE na realizację inwestycji infrastrukturalnych,
- możliwość pozyskania borowiny w górach,
- odzyskanie terenów z gminy Mirsk przylegających do Świeradowa-Zdroju,
- rozwój przemysłu,
- rozwój sektora usług,
- zainteresowanie inwestorów nieruchomościami,
- ułatwienia dotyczące rozwoju bazy gospodarczej,
- zwiększone zainteresowanie inwestorów zagranicznych,
- tworzenie nowych miejsc pracy w skali makro,
- pozyskiwanie środków finansowych na rozwój drobnej wytwórczości,
- kapitał zewnętrzny,
- zachowane rynki zbytu,
- infrastruktura techniczna i informacyjna, komunikacja.

W zakresie infrastruktury technicznej:

- dobra infrastruktura telekomunikacyjna,
- infrastruktura narciarska (istniejąca),
- istniejąca infrastruktura sportowa,
- napływ środków finansowych na inwestycje,
- rozwój sieci dróg,
- związki międzygminne realizujące duże inwestycje,
- rozwój komunikacji,
- stworzenie systemu informacji inwestycyjnej,
- poprawa jakości dróg w skali makro,
- budowa nowej oraz modernizacja istniejącej infrastruktury technicznej.

W zakresie kultury, sportu i turystyki:

- estetyka zabudowy hotelowej,
- infrastruktura hotelowa,
- promocja bazy hotelowo – leczniczej w krajach UE,
- rozwijająca się baza hotelowa,
- tereny umożliwiające uprawianie licznych sportów przez cały rok,
- wieloletnie tradycje wczasowo – uzdrowiskowe,
- wprowadzanie festiwalu ZB Kaczyński,
- zabytki architektury,
- charakter miasta,
- liczna baza gastronomiczna,
- rozwój agroturystyki,
- rozwój bazy turystycznej w skali makro,
- większe środki przekazywane na promocję i turystykę,
- zwiększone zapotrzebowanie na usługi turystyczne i kulturalne,
- podniesienie poziomu usług hotelowych,
- rosnąca tendencja spędzania krótkich urlopów przez Polaków,
- wzrost zainteresowania turystyką aktywną i uzdrowiskową,
- zwiększenie ilości miejsc spacerowych (ścieżek rowerowych),
- budowa bazy turystycznej o regionie,
- promocja turystyki pieszej i rowerowej,
- wzrost zapotrzebowania na tereny turystyczne,

- rozwój turystyki i usług w skali makro,
- napływ turystów z UE.

W zakresie obszaru ekologia gmina zamierza:

- podjąć działania w kierunku zwiększenia ochrony środowiska naturalnego,
- stworzyć warunki do wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- stworzyć warunki dla zachowania obiektów dziedzictwa kulturowego,
- opracować program ochrony środowiska,
- wdrożyć program gospodarki odpadami,
- wybudować oczyszczalnię ścieków.

Ponadto:

- rewitalizować parki,
- promować obiekty jako atrakcje turystyczne,
- poprawiać walory przyrodnicze i środowiskowe,
- lepiej wykorzystywać walory klimatyczne gminy,
- promować walory przyrodnicze i uzdrowiskowe miasta.

6. Obszar ochrony uzdrowiska - strefy ochrony uzdrowiskowej

Celem ochrony naturalnych surowców leczniczych oraz prowadzeni i rozwijaniu lecznictwa uzdrowiskowego oraz kształtowaniu czynników środowiskowych dla Uzdrowiska Świeradów-Zdrój ustalono 3 obszary (strefy) ochrony Uzdrowiskowej.

Powierzchnię uzdrowiska i przebieg granic stref ochrony uzdrowiskowej ustalił Minister Zdrowia Decyzją Nr 23 A z dnia 24 września 2013 roku. (zał. nr 5).

W niniejszym operacie uwzględniono zmianę numeracji niektórych działek ewidencyjnych gruntów, które nastąpiły po wydaniu w/w Decyzji.

Obszar uzdrowiska, który w zależności od przeznaczenia i rodzaju czynności zastrzeżonych, obejmują następujące strefy:

Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej.

Strefa "A" ochrony uzdrowiskowej przeznaczona jest do prowadzenia działalności w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego w ściśle określonym obszarze.

Obszar ten jest zarezerwowany jedynie dla urządzeń i obiektów lecznictwa uzdrowiskowego. Głównym celem ochrony obszaru uzdrowiskowego jest takie kształtowanie urbanistyczne, aby warunki naturalne uzdrowiska nie uległy zniszczeniu, ograniczeniu lub zniekształceniu. Obszar „A” ochrony uzdrowiskowej stanowi funkcjonalne przedłużenie najbliższego otoczenia zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego. Oprócz terenów zajętych pod szpitale uzdrowiskowe i sanatoria przewidziano tereny pod potencjalne lokalizacje nowych sanatoriów. Rezerwy terenowe uwzględniają możliwość rozbudowy bazy uzdrowiskowej. Na obszarze strefy „A” nie przewiduje się nowej zabudowy mieszkaniowej.

Strefa "A" ochrony uzdrowiskowej wyznaczona jest w granicach:

- od wschodu - punkt wyjściowy **A1**, tj. płn. - wsch.. narożnik działki 6/2. Od tego punktu granica biegnie: na południe granicą działek nr 6/2 i nr 7 dochodzi do ul. Sienkiewicza, przecinając tę ulicę skręca na wschód dochodząc do ul. Kardynała Wyszyńskiego **pkt. 2**, skąd skręca na południe i ul. Kardynała Wyszyńskiego biegnie na południe do ul. Piłsudskiego **pkt. 3**, przecina tę ulicę i biegnie na wschód do narożnika działki nr 10/7. Wschodnią granicą tej działki i działki nr 6 biegnie na południe a następnie na zachód do granicy działki nr 29, **pkt. 4**. Następnie granicami działek 29, 28/1 biegnie na południe dochodząc do ul. Górskiej (działka 32), **pkt. 5**. Od tego punktu skręca na zachód i ul. Górską dochodzi do skrzyżowania ul. Górskiej z ul. Mickiewicza i ul. Leśnej, **pkt. 6**. Następnie skręca na pld.- wsch. i biegnie ul. Leśną do granic działek 27 i 2,

pkt. 7. Następnie skręca na zachód i granicą działki nr 27 dobiega do ul. Bema, **pkt. 8.** Następnie biegnie ul. Bema do ul. Dąbrowskiego, **pkt. 9** skąd skręca na południe i ul. Dąbrowskiego dochodzi do granicy gminy Świeradów-Zdrój, **pkt. 10.** Skręca na zachód i granicą gminy dochodzi do działki ewidencyjnej leśnej nr 288/1 (znajdującego się w gminie Mirsk), pkt. 11. Od **pkt. 11** granicą działki ewidencyjnej leśnej nr 288/1 dochodzi do granicy działki ewidencyjnej leśnej nr 288/2, **pkt. 12.**

od południa – od pkt. 12 granicami działek ewidencyjnych leśnych nr 288/2, nr 575/2 dochodzi do granicy działki ewidencyjnej leśnej nr 569/1, **pkt.13.**

od zachodu i północy – od pkt. 13 granica działki ewidencyjnej leśnej nr 561/1 biegnie na zachód i północny wschód do granicy gminy Świeradowa-Zdroju, **pkt. 14** (do potoku Santa Maria) (działka nr 7). Od pkt. 14 granica biegnie wzdłuż potoku do ul. Wolnej, dochodząc do północno – wschodniej granicy działki nr 100/99, **pkt. 15.** Następnie skręca na południe dochodząc do działki 101/, następnie granicami tej działki oraz działek nr 1, nr 4/10, nr 5, nr 6/3, nr 6/4, nr 6/2 dochodzi do punktu początkowego, tj. **pkt. 1.**

Powierzchnia strefy "A" wynosi 219,85 ha (w granicach Gminy Mirsk 131,57 ha).

Strefa „B” ochrony uzdrowiskowej

Strefa "B", o powierzchni 1229,61 (na terenie gminy Mirsk 550,05 ha), dla której procentowy udział terenów zielonych wynosi 71,1 %, obejmuje obszar przyległy do strefy "A" i stanowiący jej otoczenie. Ze względu na zagospodarowanie i sposób użytkowania strefa ta ma charakter ochronny dla podstawowej strefy ochrony uzdrowiskowej "A".

Przeznaczona jest dla budownictwa mieszkaniowego, usług dla mieszkańców, dla budowy zaplecza techniczno-gospodarczego niezbędnego dla funkcjonowania obszaru, w którym prowadzi się lecznictwo uzdrowiskowe oraz dla lokalizacji urządzeń sportowych, turystycznych itp

Strefa "B" ochrony uzdrowiskowej wyznaczona jest w granicach:

od wschodu – od pkt. wyjściowego **B1**, tj. narożnik działki nr 4 z ul. Cmentarną, biegnie tą ulicą na południe do skrzyżowania ul. Cmentarnej, ul. Grunwaldzkiej, ul. 11 listopada, **pkt. 2.** Następnie biegnie na południe ul. 11 listopada i ul. Nadbrzeżną dochodząc do granicy gminy Świeradów-Zdrój, **pkt. 3.**

od południa – od **pkt. 3** skręca na zachód, biegnie granicą administracyjną gminy do **pkt. 4**, tj. do styku granicy gminy z pld. - wsch. narożnikiem działki ewidencyjnej leśnej

nr 287/2 w gminie Mirsk. Następnie granicami działek ewidencyjnych leśnych nr 287/2, nr 287/3 i nr 306 dochodzi do granicy działek ewidencyjnych leśnych nr 306/3 i nr 322/6, **pkt. 5**. Dalej biegnie na zachód granicami działek ewidencyjnych leśnych i oddziałów leśnych nr 322/6, nr 345/3, nr 324, nr 325 dochodząc do styku granic oddziałów leśnych nr 325, nr 326, nr 348, **pkt. 6**. Dalej granicami oddziałów leśnych nr 348, nr 349, nr 316, nr 258/2 dochodzi do granicy gminy Świeradów-Zdrój, **pkt. 7** (styk działek ewidencyjnych nr 258/2 i nr 13/259).

od zachodu – od **pkt. 7** biegnie na zachód a następnie na północ granicami działek nr 13/259, nr 8/247, nr 4/242 dochodząc do drogi (działka nr 53) i dalej drogą dochodzi do ul. Długiej, **pkt. 8**. Dalej biegnie na wschód dochodząc do działki nr 9, **pkt. 9**. skąd skręca na wschód i biegnie drogą nr 19, nr 33, nr 30, nr 31 i granicami działek nr 34, nr 7, nr 6, nr 5 dochodząc do działki nr 35. Następnie skręca na południe i granicami działek nr 17, nr 75, nr 14, nr 12, nr 8, nr 15, dochodzi do ul. Nadrzecznej, **pkt. 10**. Następnie skręca na południe i dochodzi do ul. Lwóweckiej. Następnie ul. Lwówecką dochodzi do ul. Zacisze **pkt. 11**. Następnie skręca na pld.- wsch. i ul. Zacisze dochodzi do działki nr 226/1 i dalej granicami działek nr 5/2, nr 2/239, nr 3/1/238 dochodzi do działki nr 15/252. Następnie skręca na płn.- wsch. i granica działki nr 15/252, nr 14/251 dochodzi do granicy gminy Mirsk. Następnie wzdłuż granicy dochodzi do punktu początkowego **B1**.

Granica strefy "B" od punktu 4 do punktu 7 pokrywa się z granicą strefy "C".

Strefa „C” ochrony uzdrowiskowej jest otuliną dla obszaru „B” i „A”.

Strefa "C" obejmuje obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych, ochronę przed hałasem ochronę przed wprowadzeniem na obszar bezpośrednio przyległy do uzdrowiska funkcji kolizyjnych. Obszar ten jest również zarezerwowany pod urządzenia sportowe i rekreacyjne położone w pewnej odległości od szpitali uzdrowiskowych i sanatoriów w celu pełnego wykorzystania walorów turystycznych i krajobrazowych regionu.

Strefa "C" ochrony uzdrowiskowej wyznaczona jest w granicach:

od wschodu – pkt. C1 granica administracyjna gminy Świeradów-Zdrój. Biegnie na południe do południowej granicy gminy Świeradów-Zdrój, z granicą gminy Mirsk i granicą strefy „B” **pkt. 2**.

od południa – skręca na zachód od **pkt. 2**, biegnie granicą administracyjną gminy do **pkt. 3**, tj. do styku granicy gminy z pld. - wsch. narożnikiem działki ewidencyjnej leśnej

nr 287/2 w gminie Mirsk. Następnie granicami działek ewidencyjnych leśnych i oddziału leśnego nr 287/2, nr 287/3 i nr 306 dochodzi do granicy działek leśnych nr 306/3 i nr 322/6. Dalej biegnie na zachód granicami działek leśnych i oddziałów nr 3 22/6, nr 345/3, nr 324, nr 325 dochodząc do styku granic oddziałów nr 325, nr 326, nr 348. Dalej granicami oddziałów i działki leśnej nr 348, nr 349, nr 316, nr 258/2 dochodzi do granicy gminy Świeradów-Zdrój, **pkt. 4** (styk działek leśnych nr 258/2 i nr 13/259). Skręca na pld. -zach. i granicą administracyjną Świeradowa-Zdroju dobiega do granicy państwa, **pkt. 5.**

od zachodu – granicą państwa będącą jednocześnie granicą gminy dochodzi do północnej jej granicy, **pkt. 6.**

od północy – biegnie na wschód granicą administracyjną miasta Świeradów-Zdrój do punktu wyjściowego **C1**.

Powierzchnia strefy "**C**" od punktu 2 do punktu 4 pokrywa się z granicą strefy "**B**".

Powierzchnia Uzdrowiska Świeradów-Zdrój wynosi 2756,0 ha.

Teren określony strefami ochrony uzdrowiskowej przeznaczony jest do prowadzenia działalności w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego, dlatego też na obszarze tym powinny istnieć ściśle określone warunki co do powierzchni, zabudowy, wskaźników terenów zielonych itp.

W związku z powyższym na w/w obszarze zastrzeżonych jest szereg czynności, których podjęcie ze względu na ich oddziaływanie na warunki naturalne i czynniki środowiskowe jest ściśle kontrolowane.(art.38 a poz. 1, 2, 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31 maja 2017 poz. 1056 tekst jednolity ze zmianami).

7. Zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

Polskie lecznictwo uzdrowiskowe stanowi integralną część systemu powszechnej ochrony zdrowia. Kuracja uzdrowiskowa jest zwykle kontynuacją leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego wielu chorób, a także w celu zapobiegania rozwojowi chorób i ich powikłań. Główną funkcją uzdrowiskowych zakładów opieki zdrowotnej jest kompleksowa rehabilitacja polegająca głównie na przywracaniu sprawności fizycznej oraz eliminowanie stresu wywołanego chorobą. w prewencji i rehabilitacji uzdrowiskowej stosuje się różnorodne metody oddziaływania: balneologiczne,

fizjoterapeutyczne, kinezyterapeutyczne, psychoterapeutyczne, a niekiedy też farmakologiczne.

Specyficzną cechą lecznictwa uzdrowiskowego jest wykorzystanie naturalnych czynników zdrojowych i klimatycznych uzdrowiska.

Na obszarze uzdrowiska Świeradów-Zdrój działalność w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego prowadzą trzy podmioty zarejestrowane jako Niepubliczne Zakłady Lecznictwa Uzdrowiskowego.

Według ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska skupiają one:

- szesnaście zakładów lecznictwa uzdrowiskowego w tym:
  - 1 szpital uzdrowiskowy,
  - 5 sanatoriów,
  - 7 zakładów przyrodolecznich (w tym 6 zintegrowanych),
  - 3 przychodnie uzdrowiskowe.
- sześć urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego w tym:
  - 1 park uzdrowiskowy'
  - 1 pijalnię uzdrowiskową,
  - 3 baseny rehabilitacyjne,
  - 1 basen leczniczy..

Podmioty lecznicze działające na terenie gminy Świeradów-Zdrój:

1. Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o.o. - Grupa PGU z siedzibą:
ul. Marszałka Piłsudskiego 35 59-850 Świeradów-Zdrój,
2. W. Buczyński Spółka Jawna z siedzibą: ul. Zielona 3, 59 -850 Świeradów-Zdrój,
3. "LUKMED" Sp. z o.o. z siedzibą: ul. H. Sienkiewicza 21, 59-850 Świeradów-Zdrój

7. Zakłady Lecznictwa Uzdrowiskowego

7.1. Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o. o. - Grupa PGU

7.1.2 Szpital Uzdrowiskowy „WACŁAW”

59 - 850 Świeradów-Zdrój

ul. Sienkiewicza 13

Charakterystyka obiektu:

- powierzchnia użytkowa 1 431,03 m²,
- kubatura 7 623,22 m³,
- ilość kondygnacji 4,
- winda 1 przystosowana dla osób niepełnosprawnych,
- ilość łóżek 94.

Budynek posiada: recepcję, bazę hotelową, bazę leczniczo- zabiegową, punkt żywienia, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia administracyjno - biurowe, magazyny, kawiarnię.

Obiekt skomunikowany jest łącznikiem z Zakładem Przyrodolecznictwem "Radoczynnym".

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno - kanalizacyjna, elektryczna, centralnego ogrzewania, wody leczniczej, przyzywowa, odgromowa, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, LAN, WIFI, przeciwpożarowa.

Obiekt jest ogrzewany z własnej kotłowni gazowej.

Teren wokół szpitala uzdrowiskowego jest zagospodarowany.

Szczegółowa charakterystyka obiektu szpitala uzdrowskiego, opis kierunków leczniczych, ilości łóżek, wykaz oddziałów, rodzaje udzielanych świadczeń, wykaz pomieszczeń pielęgnacyjnych, pomieszczeń zabiegowych, pomieszczeń ogólnych znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Szpital Uzdrawiskowy.

Wykaz kadry zatrudnionej w szpitalu uzdrawiskowym znajduje się z załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska Obsada Personalna.(Szpital Uzdrawiskowy, Zakład Przyrodoleczniczy).

7.1.1 Sanatorium Uzdrawiskowe „Dom Zdrojowy”,

adres 59 - 850 Świeradów-Zdrój

ul. 3 Maja 1,

Charakterystyka obiektu:

- powierzchnia użytkowa 8 929,33 m²,
- kubatura 42 748,75 m³,
- ilość kondygnacji 6,
- windy 3 przystosowane dla osób niepełnosprawnych,
- platformy 2 przystosowane dla osób niepełnosprawnych,
- ilość łóżek 199.

Budynek posiada: recepcję, bazę hotelową, bazę leczniczo-zabiegową, punkt żywienia, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia administracyjno biurowe, magazyny, kawiarnię.

W obiekcie zlokalizowany jest Zakład Przyrodolecznicy o zdolności zabiegowej 750 dziennie.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno-kanalizacyjna, wody leczniczej, elektryczna, centralnego ogrzewania, przyzywowa, odgromowa, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, LAN, WIFI, przeciwpożarowa. oddymiania klatek schodowych.

Obiekt jest ogrzewany z własnej kotłowni gazowej.

Teren wokół obiektu jest zagospodarowany.

7.1.3 Sanatorium Uzdrowskowe Centrum Rehabilitacji i Reumatologii "Goplana".

59 - 850 Świeradów-Zdrój

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 35

Charakterystyka obiektu:

• powierzchnia użytkowa	4 200,00 m ² ,
• kubatura	13 667,00 m ³ ,
• ilość kondygnacji	3,
• windy	2 przystosowane dla osób niepełnosprawnych,
• ilość łóżek	90.

W budynku znajduje się: recepcję, bazę hotelową, bazę leczniczo - zabiegową, punkt żywienia, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia administracyjno - biurowe, magazyny, kawiarnia.

Na terenie Uzdrawiskowego Centrum Rehabilitacji i Reumatologii "Goplana" zlokalizowany jest Zakład Przyrodoleczniczy Świerkowy o zdolności zabiegowej 900 zabiegów dziennie.

W obiekcie zlokalizowana jest Przychodnia Uzdrawiskowa.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno-kanalizacyjna, wody leczniczej, elektryczna, centralnego ogrzewania, wody, przyzywowa, odgromowa, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, LAN, WIFI, przeciwpożarowa.

Obiekt jest ogrzewany z własnej kotłowni gazowej.

Teren wokół obiektu jest zagospodarowany.

Baza zabiegowa zlokalizowana w obiektach jest komunikacyjnie zintegrowana z bazą hotelową. Gabinety zabiegowe są tak usytuowane, aby nie miały szkodliwego wpływu jednego zabiegu na inny lub powodowały zakłóceń pracy urządzeń. Pomieszczenia są oznakowane. Informacje i różnego rodzaju instrukcje umieszczone są w widocznych miejscach na ścianach.

Wszystkie zabiegi wykonywane są przez wykwalifikowany personel.

Stanowiska są wyposażone we właściwie działające aparaty i urządzenia, które posiadają odpowiednie/wymagane atesty.

Pacjenci są informowani na temat ich pobytu i stosowanych procedur leczniczych na zebraniach informacyjnych prowadzonych przez kierowników poszczególnych działów.

7.1.4. Sanatorium Uzdrawiskowe „SŁONECZKO”

59 - 850 Świeradów-Zdrój

ul. Prusa 4,

Charakterystyka obiektu

- powierzchnia użytkowa 2 971,32 m²,
- kubatura 9 841,40 m³,
- ilość kondygnacji 5,
- windy 2 przystosowane dla osób niepełnosprawnych,
- ilość łóżek 133.

W budynku znajduje się: recepcja, baza hotelowa, baza leczniczo - zabiegowa, punkt żywienia, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia administracyjno-biurowe, magazyny.

W obiekcie znajduje się Zakład Przyrodolecznicy (wybrane działy ZPL) o zdolności zabiegowej 456 zabiegów dziennie.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno.-kanalizacyjna, wody leczniczej elektryczna, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, centralnego ogrzewania, przyzywowa, odgromowa, przeciwpożarowa, oddymiania klatek schodowych, sieci LAN, WIFI.

Obiekt jest ogrzewany z własnej kotłowni gazowej.

Teren wokół obiektu jest zagospodarowany.

7.1.5. Sanatorium Uzdrowskie „GRACJA”

59 - 850 Świeradów-Zdrój

ul. Parkowa 3

Charakterystyka obiektu:

- powierzchnia użytkowa 784,80 m²;
- kubatura 3 695,00 m³,
- ilość kondygnacji 3,
- winda 1 przystosowana dla osób niepełnosprawnych,

- ilość łóżek

55.

W budynku znajduje się: recepcja, baza hotelowa, baza leczniczo - zabiegowa, jadalnia, pomieszczenia gospodarcze.

W obiekcie znajduje się Zakład Przyrodolecznicy (wybrane działy ZPL) o zdolności zabiegowej 243 zabiegów dziennie.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno-kanalizacyjna elektryczna, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, centralnego ogrzewania wody leczniczej, przyzywowa, odgromowa, przeciw pożarowa, oddymiania klatek schodowych, sieci LAN, WIFI.

Obiekt jest ogrzewany z własnej kotłowni gazowej.

Teren wokół obiektu jest zagospodarowany.

Szczegółowa charakterystyka obiektów sanatoryjnych, opis kierunków leczniczych, ilości łóżek, wykaz oddziałów, rodzaje udzielanych świadczeń, wykaz pomieszczeń pielęgnacyjnych, pomieszczeń zabiegowych, pomieszczeń ogólnych znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska "Sanatorium Uzdrowskie".

Wykaz kadry zatrudnionej w sanatoriach uzdrowskich znajduje się z załączonym do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska Obsada Personalna.

7.1.6 Zakład Przyrodolecznicy "Radoczynny"

59 - 850 Świeradów-Zdrój,

ul. Sienkiewicza 15

Charakterystyka obiektu:

- powierzchnia użytkowa 1 290,95 m²,
- kubatura 6 802,00 m³.
- ilość kondygnacji 2,
- platforma 1 przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

Obiekt jest połączony łącznikiem ze Szpitalem Uzdrowskim "Wacław".

Zdolność zabiegowa zakładu wynosi 1303 zabiegów dziennie.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno - kanalizacyjna, elektryczna, wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, odgromowa, centralnego ogrzewania, wody leczniczej, sieci LAN, WIFI.

Budynek ogrzewany jest z własnej kotłowni gazowej.

Szczegółowa charakterystyka zakładów przyrodoleczniczych, wykaz pomieszczeń medycznych, opis działów zakładów przyrodoleczniczych, wykaz pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury/sprzętu, rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych, zdolność zabiegowa znajduje się załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska Zakład Przyrodoleczniczy.

Wykaz kadry zatrudnionej w Zakładzie Przyrodolecznym znajduje się z załączonym do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska Obsada Personalna.

7.1.7 Zakład Przyrodoleczniczy "Borowinowy"

59 - 850 Świeradów-Zdrój

ul. Dojazdowa 3

Charakterystyka obiektu:

- powierzchnia użytkowa 1 067,56 m²,
- kubatura 6 114,00 m³,
- ilość kondygnacji 1.

Zdolność zabiegowa zakładu przyrodoleczniczego borowinowego wynosi 563 zabiegów dziennie.

Szczegółowa charakterystyka zakładu przyrodoleczniczego, wykaz pomieszczeń medycznych, opis działów zakładów przyrodoleczniczych, wykaz pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury/sprzętu, rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych, zdolność zabiegowa znajduje się załączonym do operatu arkusza ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska "Zakład Przyrodoleczniczy".

Wykaz kadry zatrudnionej w zakładzie przyrodolecznicznym znajduje się z załączonym do operatu arkusza ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska "Obsada Personalna".

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno-kanalizacyjna, elektryczna, wentylacyjna, odgromowa, centralnego ogrzewania z własnej kotłowni gazowej.

W obiekcie znajdują się magazyny, warsztat konserwatora szatnia, pomieszczenia sanitarne, kuchnia świerkowa, bunkier borowinowy.

Teren wokół obiektu jest zagospodarowany.

7.1.8. Przychodnia Uzdrowskowa

ul. Piłsudskiego 33,

59-850 Świeradów-Zdrój

Przychodnia Uzdrowskowa zlokalizowana jest w obiekcie Sanatorium Uzdrowskowym "Goplana".

Szczegółowa informacja dotycząca działalności przychodni uzdrowskowej w zakresie kierunków leczenia, poradni specjalistycznych, pomieszczeń medycznych, pomieszczeń ogólnych, organizacji świadczonych świadczeń oraz zatrudnionego personelu znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska arkusza "Przychodnia Uzdrowskowa" i arkusza "Obsada Personalna".

7.2. W. Buczyński Spółka Jawna

z siedzibą ul. Zielona 3, 59-850 Świeradów-Zdrój.

Spółka prowadzi lecznictwo uzdrowiskowe w dwu obiektach:

1. Centrum Rehabilitacji przy Park Hotel przy Park Hotel Kur & SPA
adres: ul. Orzeszkowej 2, 59-850 Świeradów-Zdrój, w którym zlokalizowana jest przychodnia uzdrowiskowa i zakład przyrodoleczniczy.
Świadczenia udzielane są na zasadzie pełnej odpłatności.
2. Centrum Rehabilitacji przy Hotelu Buczyński Medical & SPA
adres, ul. Prusa 2 59-850 Świeradów-Zdrój, w którym zlokalizowana jest przychodnia uzdrowiskowa i zakład przyrodoleczniczy.
Świadczenia udzielane są na zasadzie pełnej odpłatności.

7.2.1 Centrum Rehabilitacji przy Park Hotel Kur & SPA

W. Buczyński Sp. J.

ul. Orzeszkowej 2, 59-850 Świeradów-Zdrój.

Charakterystyka obiektu:

Centrum Rehabilitacji zlokalizowane jest w dwu budynkach: "A" i "B" połączonych łącznikiem w budynku "A" znajduje się części A, B, C a budynku "B" znajduje się część D.

- powierzchnia użytkowa całości 4 794,0 m²,
- kubatura całkowita 15 600,0 m³,

- ilość kondygnacji 4,
- windy 2 .

W budynku znajduje recepcja, baza hotelowa, baza leczniczo - zabiegowa, punkt żywienia, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia administracyjno biurowe, kawiarnia, sala widowiskowa.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno - kanalizacyjna, elektryczna, wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, odgromowa, centralnego ogrzewania, wody leczniczej, sieci LAN, WIFI.

Budynek ogrzewany jest z własnej kotłowni gazowej.

W obiekcie zlokalizowana jest Przychodnia Uzdrawiskowa oraz Zakład Przyrodolecznicy.

Przychodnia Uzdrawiskowa.

Przychodnia Uzdrawiskowa zlokalizowana jest na pierwszej kondygnacji części "A" obiektu.

Szczegółowa charakterystyka przychodni, informacja dotycząca kierunków leczenia, poradni specjalistycznych, rodzaje udzielanych świadczeń, pomieszczeń medycznych, organizacji świadczonych świadczeń, pomieszczeń medycznych znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Przychodnia Uzdrawiskowa.

Zakład Przyrodolecznicy.

Zakład Przyrodolecznicy zlokalizowany jest na pierwszych kondygnacjach części "A" i D" obiektu.

Zdolność zabiegowa Zakładu Przyrodoleczniczego wynosi 411 zabiegów dziennie.

Baza zabiegowa jest komunikacyjnie zintegrowana z bazą hotelową. Gabinety zabiegowe są tak usytuowane, aby nie miały szkodliwego wpływu jednego zabiegu na inny lub powodowały zakłóceń pracy urządzeń. Pomieszczenia są oznakowane. Informacje i różnego rodzaju instrukcje umieszczone są w widocznych miejscach na ścianach. Wszystkie zabiegi wykonywane są przez wykwalifikowany personel.

Stanowiska są wyposażone we właściwie działające aparaty i urządzenia, które posiadają odpowiednie/wymagane atesty.

Pacjenci są informowani na temat ich pobytu i stosowanych procedur leczniczych na zebraniach informacyjnych prowadzonych przez kierowników poszczególnych działów.

7.2.2 Centrum Rehabilitacji przy Hotel Buczyński Medical & SPA

ul. Prusa 2,

59-850 Świeradów-Zdrój

Charakterystyka obiektu:

- powierzchnia użytkowa : 7 929,32 m²,
- kubatura 30 290,83 m³,
- ilość kondygnacji 4,
- windy 2.

W budynku znajduje recepcja, baza hotelowa, baza leczniczo - zabiegowa, punkt żywienia, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia administracyjno biurowe, kawiarnia, sala widowiskowa.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno - kanalizacyjna, elektryczna, wentylacji grawitacyjnej i mechanicznej, odgromowa, centralnego ogrzewania, wody leczniczej, sieci LAN, WIFI.

Budynek ogrzewany jest z własnej kotłowni gazowej.

W obiekcie zlokalizowana jest Przychodnia Uzdrawiskowa oraz Zakład Przyrodolecznicy.

Przychodnia Uzdrawiskowa.

Przychodnia Uzdrawiskowa zlokalizowana jest na pierwszej kondygnacji części " A" obiektu.

Szczegółowa charakterystyka przychodni, informacja dotycząca kierunków leczenia, poradni specjalistycznych, rodzaje udzielanych świadczeń, pomieszczeń medycznych, organizacji świadczonych świadczeń, pomieszczeń medycznych znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Przychodnia Uzdrawiskowa.

Zakład Przyrodoleczniczy.

Zakład Przyrodoleczniczy zlokalizowany jest na pierwszych kondygnacjach części "A" i "D" obiektu.

Zdolność zabiegowa Zakładu Przyrodoleczniczego wynosi 452 zabiegów dziennie.

Szczegółowa charakterystyka zakładów przyrodolecznicznych, wykaz pomieszczeń medycznych, opis działów zakładów przyrodolecznicznych, wykaz pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury/sprzętu rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych zdolność zabiegowa znajduje się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska " Zakład Przyrodoleczniczy".

Wykaz kadry zatrudnionej w Przychodniach Uzdrawiskowych i Zakładach Przyrodolecznicznych znajduje się w załączonym do operatu arkuszu ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Obsada Personalna".

7.3 "LUKMED" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą: ul. H. Sienkiewicza 21,
59-850 Świeradów-Zdrój

7.3.1 "Sanatorium Lukas "

ul. H. Sienkiewicza 21, 59-850 Świeradów-Zdrój

Charakterystyka obiektu :

- powierzchnia użytkowa 5 060,00 m²,
- kubatura 18 400,00 m³
- ilość kondygnacji 5,
- ilość łóżek 60,
- windy 4 (2 przystosowane dla osób niepełnosprawnych).

W budynku znajduje się: recepcja, baza hotelowa, baza leczniczo - zabiegowa, punkt żywienia, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia administracyjno-biurowe, magazyny.

W obiekcie znajduje się zakład przyrodolecznicy o zdolności zabiegowej 943 zabiegów dziennie.

W obiekcie znajdują się następujące instalacje: wodno-kanalizacyjna elektryczna, wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej, centralnego ogrzewania wody leczniczej, przywozwa, odgromowa, przeciw pożarowa, oddymiania klatek schodowych, sieci LAN, WIFI.

Obiekt jest ogrzewany z własnej kotłowni gazowej.

Teren wokół obiektu jest zagospodarowany.

Szczegółowa charakterystyka obiektu sanatoryjnego, opis kierunków leczniczych, ilości łóżek, wykaz oddziałów, rodzaje udzielanych świadczeń, wykaz pomieszczeń pielęgnacyjnych, pomieszczeń zabiegowych, pomieszczeń ogólnych znajduje się

w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Sanatorium Uzdrawiskowe".

Zakład Przyrodoleczniczy "Sanatorium Lukas"

Zakład Przyrodoleczniczy o zdolności zabiegowej 943 zabiegów dziennie zlokalizowany jest na pierwszej, trzeciej kondygnacji obiektu.

Szczegółowa charakterystyka zakładu przyrodoleczniczego, wykaz pomieszczeń medycznych, opis działów zakładów przyrodolecznicznych, wykaz pomieszczeń ogólnych, wykaz realizowanych zabiegów, wykaz aparatury/sprzętu, rodzaje wykorzystywanych tworzyw leczniczych, zdolność zabiegowa znajduje się załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Zakład Przyrodoleczniczy".

Wykaz kadry zatrudnionej sanatorium i zakładzie przyrodolecznicznym znajduje się z załączonym do operatu arkusza ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrawiska "Obsada Personalna".

Baza zabiegowa zlokalizowana w obiekcie jest komunikacyjnie zintegrowana z bazą hotelową. Gabinety zabiegowe są tak usytuowane, aby nie miały szkodliwego wpływu jednego zabiegu na inny lub powodowały zakłóceń pracy urządzeń. Pomieszczenia są oznakowane. Informacje i różnego rodzaju instrukcje umieszczone są w widocznych miejscach na ścianach. Wszystkie zabiegi wykonywane są przez wykwalifikowany personel.

Stanowiska są wyposażone we właściwie działające aparaty i urządzenia, które posiadają odpowiednie/wymagane atesty.

Pacjenci są informowani na temat ich pobytu i stosowanych procedur leczniczych na zebraniach informacyjnych prowadzonych przez kierowników poszczególnych działów.

7. 3 Urządzenia Lecznictwa Uzdrawiskowego

Na terenie Uzdrawiska Świeradów-Zdrój zarejestrowanych jest 6 urządzeń lecnictwa uzdrawiskowego:

1. Park Uzdrawiskowy należący do Gminy Miejskiej Świeradów-Zdrój.
2. Pijalnia Uzdrawiskowa "Dom Zdrojowy" należąca do Uzdrawiska Świeradów-Zdrój Sp. z o.o. - Grupa PGU,

3. Basen Rehabilitacyjny "Dom Zdrojowy" o wymiarach 4,43 m x 5,75 m, gł.1,3 m należący do Uzdrowiska Sp. z o.o. - Grupa PGU,
4. Basen Leczniczy "Radoczynny" o wym. 2,4 m x 3,7 m, gł. 0,7 m należący do Uzdrowiska Świeradów-Czerniawa Sp. z o.o. - Grupa PGU,
5. Basen Rehabilitacyjny o wym.4,0 m x 8,0 m, gł.1,35 m należący do Centrum Rehabilitacji przy Park Hotel Kur & SPA W, Buczyński Sp. J.
6. .Basen Rehabilitacyjny "Sanatorium Lukas" o wymiarach 4,5 m x 12,0 m, gł. 1,3 m należący do "Lukmed" Sp. z o.o.

Szczegółowe informacje dotyczące każdego z wyżej wymienionych urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego znajdują się w załączonych do operatu arkuszach ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowiska.

8. Profile lecznicze.

W decyzji nr 23 z dnia 17.03.2009 r. Minister Zdrowia ustalił następujące kierunki lecznicze dla uzdrowiska Świeradów-Zdrój:

- 1) Choroby ortopedyczno-urazowe
- 2) Choroby układu nerwowego
- 3) Choroby reumatologiczne
- 4) Choroby dolnych dróg oddechowych
- 5) Choroby górnych dróg oddechowych
- 6) Choroby kardiologiczne i nadciśnienie
- 7) Choroby naczyń obwodowych
- 8) Choroby skóry
- 9) Choroby kobiece
- 10) Osteoporoza
- 11) Cukrzyca

1. Choroby ortopedyczno-urazowe

Szczegółowe wskazania:

1. sanatorium uzdrowiskowe
  - a) M23, M24, S33, T92, T93 – następstwa urazów lub chorób stawów lub aparatu więzadłowego z ograniczeniem sprawności lub z ograniczeniem zakresu ruchów w stawach,
  - b) Z89 – stany po amputacjach kończyn po ostatecznym zaprotezowaniu,
  - c) M40-M42 – nabyte wady postawy w stopniu nieznacznym (dotyczy dzieci),
  - d) Q74, Q76 – wrodzone wady rozwojowe z nieznacznym ograniczeniem sprawności,
  - e) rekonwalescencja w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego z powodu chorób ortopedyczno-urazowych;
2. przychodnia uzdrowiskowa:
  - a) S13, S23, S33, S39, S43, S46, S53, S56, S63, S66, S73, S76, S83, S86, S93, S96, S99 – stany po urazach tkanek miękkich mięśni, więzadeł lub torebek stawowych z nieznacznym ograniczeniem ruchów lub z utrzymującym się zespołem bólowym,
  - b) M40 – M42 – nabyte wady postawy w stopniu nieznacznym (dotyczy dzieci),

- c) M93 – pourazowa martwica kości w okresie zdrowienia,
- d) T91 – T93 – odległe następstwa urazów kończyn lub kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności,
- e) rekonwalescencja po leczeniu szpitalnym z powodu chorób ortopedyczno-urazowych.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C40, C41 – nowotwory złośliwe kości lub chrząstki stawowej w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) M84, T10, T12 – stany po złamaniach kości kończyn z opóźnionym zrostem, stawem rzekomym lub powikłane zapaleniem kości lub szpiku kostnego;
- 3) M86 – zapalenie kości lub szpiku kostnego z odczynem ogólnym lub czynnymi przetokami;
- 4) M99 – stany po zabiegach operacyjnych ortopedycznych z niezdolnością do samoobsługi;
- 5) T09 – stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobsługi.

2. Choroby układu nerwowego

Szczegółowe wskazania:

- 1. Sanatorium uzdrowiskowe
  - a) G09 – utrzymujące się następstwa neurologiczne chorób zapalnych ośrodkowego układu nerwowego,
  - b) G20, G21 – choroba Parkinsona lub parkinsonizm wtórny w początkowym stadium zaawansowania, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, G35 – stwardnienie rozsiane w okresie remisji lub o przebiegu łagodnym,
  - c) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa,
  - d) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgów (M47),

- e) G61, G62 – przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego), także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,
- f) G64 – następstwa neurologiczne urazów nerwów obwodowych,
- g) G81, G82 – porażenie połowicze, porażenie kończyn dolnych z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej, będące następstwem uszkodzenia mózgu lub rdzenia kręgowego,
- h) G80 – dziecięce porażenie mózgowe z zachowaną zdolnością do samodzielnego poruszania się – dotyczy pacjentów do 18 roku życia,
- i) G90 – nasilone zaburzenia układu wegetatywnego;

2. przychodnia uzdrowskowa:

- a) G20 – choroba Parkinsona z nieznacznym ograniczeniem chodu, z zachowaną samoobsługą,
- b) G54 – zaburzenia korzeni rdzeniowych i splotów nerwowych w następstwie urazów czaszkowo-mózgowych lub urazów kręgosłupa - okres przewlekły,
- c) G55 – ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach sklasyfikowanych gdzie indziej, w tym ucisk korzeni nerwów rdzeniowych i splotów nerwowych w chorobach krążka międzykręgowego (M50, M51), oraz w zmianach zwyrodnieniowych kręgosłupa (M47) – okres przewlekły,
- d) G61, G62 – przewlekłe zapalenie nerwów obwodowych i splotów nerwowych (w tym następstwa przebytego zespołu Guillaina-Barrego, także okres bezobjawowy w nawracającej postaci zapalenia,
- e) G64 – następstwa urazów nerwów obwodowych,
- f) G90 – zaburzenia układu wegetatywnego.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I64 – stany po udarach mózgowych z utrwalonymi niedowładami, z afazją sensoryczną lub motoryczną lub zespołem psychoorganicznym oraz z całkowitą niepełnosprawnością;
- 2) G40 – padaczka z częstymi napadami (co najmniej raz w miesiącu);
- 3) G35 – stwardnienie rozsiane w okresie zaostrzenia;
- 4) G55 – całkowite wypadnięcie jądra galaretowatego lub inne stany chorobowe ze wskazaniem do operacji;
- 5) T09 – stany po urazach kręgosłupa z objawami tetraplegii, z odleżynami lub z niezdolnością do samoobsługi;

- 6) G09, T81, T90 – stany pourazowe, stany pozapalne lub stany pooperacyjne mózgu lub rdzenia kręgowego, inne choroby neurologiczne z dysfunkcją ruchową uniemożliwiającą podstawową samoobsługę.

3. Choroby reumatologiczne

Szczegółowe wskazania:

- a) M05, M06 – reumatoidalne zapalenie stawów – okres I, II albo III, w okresie remisji,
  - b) M07 – artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit, w okresie remisji,
  - c) M10, M11 – choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne), w okresie przewlekłym z niewielkimi zmianami stawowymi,
  - d) M13 – zespół Reitera z zajęciem kręgosłupa,
  - e) M15 – M17, M19 – choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych, z częściowym ograniczeniem sprawności ruchowej,
  - f) M45, M46, M49 – zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa lub inne zapalne choroby kręgosłupa, w okresie remisji, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
  - g) M47 – choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
  - h) M62 – polimialgia reumatyczna ze współistniejącymi zmianami zwyrodnieniowymi,
  - i) M70 – M79 – fibromialgia lub inne choroby tkanek miękkich z częściowym ograniczeniem sprawności lub o przebiegu nawracającym, stany po zabiegach operacyjnych z przyczyn reumatycznych;
1. przychodnia uzdrowska:
- a) M05, M06 – reumatoidalne zapalenie stawów - okres I albo II, w okresie remisji,
  - b) M07 – artropatie towarzyszące łuszczycy lub chorobom jelit, w okresie remisji,
  - c) M10, M11 – choroby metaboliczne z zajęciem stawów (dna moczanowa, chondrokalcynoza i inne), w okresie przewlekłym z niewielkimi zmianami stawowymi,
  - d) M13 – zespół Reitera z zajęciem kręgosłupa,
  - e) M15 – M19 – choroba zwyrodnieniowa stawów obwodowych dużych lub małych z nieznacznym lub średnim ograniczeniem sprawności ruchowej,

- f) M45, M46, M49 – zeszywniające zapalenie stawów kręgosłupa oraz inne zapalne choroby kręgosłupa, w okresie remisji, z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej i niewielką destrukcją stawów,
- g) M47 – choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa z nieznacznym ograniczeniem sprawności ruchowej,
- h) M62 – polimialgia reumatyczna ze współistniejącymi zmianami zwyrodnieniowymi,
- i) M70 – M79 – inne choroby tkanek miękkich.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M05, M06 – reumatoidalne zapalenie stawów w IV stopniu sprawności czynnościowej (unieruchomienie w łóżku),
- 2) M05, M06 – zaostrzenie stanu zapalnego w reumatoidalnym zapaleniu stawów z odczynem ogólnym (stany gorączkowe, świeże wysięki, duże obrzęki stawowe),
- 3) M05, M06, M14, M45 – ograniczenie funkcji ruchowych w przebiegu reumatoidalnego zapalenia stawów, zeszywniającego zapalenia stawów kręgosłupa i innych artropatii, z całkowitą niepełnosprawnością,
- 4) M05, M06, M14 – zaawansowane zmiany narządowe w przebiegu schorzeń reumatoidalnych;
- 5) M30 – M36 – układowe choroby tkanki łącznej w fazie ostrej,
- 6) M13, M89 – infekcyjne zapalenie kości lub stawów w fazie ostrej,
- 7) M96 – stany w przebiegu chorób reumatycznych wymagające pilnej interwencji chirurgicznej lub ortopedycznej.

4. Choroby dolnych dróg oddechowych

Szczegółowe wskazania:

- 1. sanatorium:
  - a) I27, I64 – pylice płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego,
  - b) J13–J18, J94 – stany po zapaleniu płuc lub opłucnej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
  - c) J41 – przewlekłe zapalenie oskrzeli z częstymi zaostrzeniami,
  - d) J43, I27 – rozedma płuc z rozpoczynającym się zespołem serca płucnego,
  - e) J44 – przewlekła obturacyjna choroba płuc w I albo II stopniu zaawansowania (FEV1 $\geq$ 50%),
  - f) J45 – dychawica oskrzelowa;

2. przychodnia uzdrowskowa:

- a) J41 – przewlekła obturacyjna choroba płuc w I stopniu zaawansowania,
- b) J13–J18, J94 – stany po zapaleniu płuc lub opłucnej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) A15 – gruźlica płuc lub opłucnej w okresie aktywnym;
- 2) C34–C39 – nowotwory złośliwe dolnych dróg oddechowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 3) I27 – pełnoobjawowa niewydolność oddechowa lub oddechowo-krażeniowa;
- 4) J12–J18, J20–J22 – ostre zapalenie oskrzeli, płuc lub opłucnej;
- 5) J45 – dychawica oskrzelowa o ciężkim przebiegu, ze stanami astmatycznymi w wywiadzie;
- 6) J47, A15 – rozstrzenie oskrzeli na tle gruźliczym;
- 7) R04 – krwawienie lub krwotoki z górnych dróg oddechowych oraz stany po krwotokach płucnych.

5. Choroby górnych dróg oddechowych

Szczegółowe wskazania:

1. sanatorium:

- a) J31 – przewlekłe zapalenie błony śluzowej jamy nosowej lub gardła o charakterze zanikowym, w różnym stopniu zaawansowania lub o charakterze przerostowym, niewymagające leczenia operacyjnego,
- b) J32 – przewlekłe zapalenie zatok przynosowych, niewymagające leczenia operacyjnego,
- c) J32, J35, Z98 – stany po operacjach w zakresie górnych dróg oddechowych lub zatok przynosowych, w okresie do 24 miesięcy od przebytej operacji,
- d) J35 – przewlekłe choroby migdałków podniebiennych lub migdałka gardłowego,
- e) J37, J38 – przewlekłe zapalenie krtani lub tchawicy;

2. przychodnia uzdrowskowa:

- a) J31 – przewlekłe zapalenie błony śluzowej jamy nosowej lub gardła o charakterze zanikowym, w różnym stopniu zaawansowania lub o charakterze przerostowym, niewymagające leczenia operacyjnego,
- b) J32 – przewlekłe zapalenie zatok przynosowych niewymagające zabiegu operacyjnego,

- c) J35 – przewlekłe choroby migdałków podniebiennych lub migdałka gardłowego,
- d) J32, J35, Z98 – stany po operacjach w zakresie górnych dróg oddechowych lub zatok przynosowych, w okresie do 24 miesięcy od przebytej operacji,
- e) J37, J38 – przewlekłe zapalenie krtani lub tchawicy.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C09–C14 – nowotwory złośliwe górnych dróg oddechowych przed upływem 12 miesięcy od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;
- 2) J00–J06 – ostre infekcje górnych dróg oddechowych, wymagające intensywnej farmakoterapii;
- 3) J39 – choroby górnych dróg oddechowych z upośledzoną drożnością w wyniku znacznego przerostu adenoidalnego lub skrzywienia przegrody nosa, wymagające zabiegu operacyjnego;
- 4) H81, H82 – Zespół Meniera lub zespoły pseudomenierowskie.

6. Choroby kardiologiczne i nadciśnienie (kardiologia)

Szczegółowe wskazania:

- 1. sanatorium uzdrowiskowe:
  - a) I10, I11 – nadciśnienie tętnicze I stopnia z jednym albo dwoma czynnikami ryzyka albo II stopnia bez czynników ryzyka,
  - b) I21, I24 – stany po przebytym zawale serca bez powikłań, w okresie do 6 miesięcy od przebycia zawału serca; w stanach po upływie 40 dni od przebycia zawału serca i utrzymującym się upośledzeniu frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardiowerterem-defibrylatorem (ICD),
  - c) I25 – przewlekła choroba niedokrwienna serca wg klasyfikacji CCS – I albo II okres
  - d) I41-I43 – zmiany zwyrodnieniowe i pozapalne mięśnia sercowego w klasie niewydolności serca II według NYHA; w stanach z upośledzeniem frakcji wyrzutowej lewej komory (LVEF) < 35%, z zabezpieczeniem kardiowerterem-defibrylatorem (ICD),
  - e) Q22, Q23, Z98 – stany po operacji zastawek serca po upływie co najmniej 12 miesięcy od przebytego zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia,
  - f) Q22- Q25 – wady serca w klasie niewydolności serca I albo II według NYHA z zachowaną funkcją skurczową lewej komory;

2. przychodnia uzdrowiskowa:

- a) I10, I11 – nadciśnienie tętnicze I stopnia z jednym albo dwoma czynnikami ryzyka albo II stopnia bez czynników ryzyka, unormowane farmakologicznie,
- b) I25 – przewlekła choroba niedokrwienia serca w okresie pełnej wydolności,
- c) Q22, Q23, Z98 – stany po operacjach wad zastawkowych serca po upływie co najmniej 12 miesięcy od zabiegu w okresie pełnej wydolności krążenia.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) I11 – nadciśnienie tętnicze III stopnia nieunormowane farmakologicznie z chwiejnym przebiegiem oraz z co najmniej dwoma czynnikami ryzyka powikłań sercowo naczyniowych;
- 2) I11 – nadciśnienie tętnicze złośliwe;
- 3) I21 – ostry zawał serca, w tym stany po upływie 40 dni od przebycia zawału serca z upośledzoną frakcją wyrzutową lewej komory (LVEF) < 35%, bez zabezpieczenia kardiowerterem-defibrylatorem (ICD);
- 4) I24 – niestabilna choroba wieńcowa;
- 5) I25 – przewlekła choroba niedokrwienna serca wg klasyfikacji CCS – III albo IV okres;
- 6) I27 – nadciśnienie płucne dużego stopnia;
- 7) I38, I30 – ostre zapalenie wsierdza lub osierdza;
- 8) I42 – kardiomiopatia przerostowa albo roztrzeniowa w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 9) I44 – zespół chorego węzła zatokowego, blok przedsionkowo-komorowy III stopnia, blok trójwiązkowy, blok przedsionkowo-komorowy II stopnia typu Mobitz, blok przedsionkowokomorowy II stopnia 2:1 – w przypadku braku usuwalnej przyczyny bloku i bez zabezpieczenia układem stymulującym serca;
- 10) I47 – częstoskurcze utrwalone lub częste napady częstoskurczu w wywiadzie;
- 11) I48 – napadowe migotanie albo trzepotanie przedsionków z towarzyszącym zespołem WPW lub obecnością dodatkowej drogi przewodzącej (przy braku skutecznego leczenia ablacją);
- 12) I48 – napadowe migotanie albo trzepotanie przedsionków (u chorych bez dodatkowej drogi przewodzenia) z nawrotami arytmii w ciągu ostatnich 6 miesięcy;

- 13)I49 – złośliwe, komorowe zaburzenia rytmu serca w wywiadzie, przy braku usuwalnej ich przyczyny (zaburzenia elektrolitowe, tyreotoksykoza i inne), bez zabezpieczenia kardiowerterem-defibrylatorem (ICD);
- 14)I50 – niewydolność serca w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 15)I71 – tętniak rozwarstwiający aorty;
- 16)I72 – tętniak serca;
- 17)I82 – ostre powikłania zatorowo-zakrzepowe;
- 18)Q24 – wady serca w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA lub ze złośliwymi zaburzeniami rytmu serca.

7. Choroby naczyń obwodowych

Szczegółowe wskazania:

1. Szpital:

- a) 170 - miażdżyca tętnic kończyn dolnych w IIb albo III stopniu według Fontaine;
- b) 171.197 - stany po operacjach tętniaka aorty brzusznej, w okresie do 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- c) 173,197 - stany po operacjach naczyń tętniczych kończyn dolnych w okresie 12 miesięcy od zakończenia leczenia szpitalnego,
- d) 173 -zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń (choroba Buergera),poza okresem zaostrzenia choroby, przy braku nadkażonych owrzodzeń, zgorzeli,
- e) 174 stany po leczeniu szpitalnym zatoru lub zakrzepu tętnic kończyn dolnych, stany po przebyłym zakrzepowym zapaleniu żył kończyn dolnych bez innych powikłań, po upływie 6 miesięcy od zakończenia fazy ostrej,

2. Sanatorium:

- a) 170 - miażdżyca tętnic kończyn dolnych II stopnia niedokrwienia według Fontaine'a (bez owrzodzeń),
- b) 173 - zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń (choroba Buergera) - stadium początkowe,
- c) 177 nerwice naczynioruchowe (choroba Raynauda) oraz inne zaburzenia czynności tętnic i tętniczek),
- d) 179 - zespół stopy cukrzycowej bez owrzodzenia,
- e) 183 żylaki kończyn dolnych w stopniu V albo VI niewydolności żylniej, zgodnie z klasyfikacją CEAP (obrzęki, zagojone owrzodzenia lub nieduże przewlekłe owrzodzenia),

- f) 183 - stany po operacjach żyłaków kończyn dolnych bez powikłań, w okresie do 3 miesięcy od przebytej operacji,
  - g) 189 - inne niezakaźne zaburzenia funkcji naczyń i węzłów chłonnych;
3. Przychodnia uzdrowiskowa:
- a) 170 - miażdżyca tętnic kończyn dolnych w I albo II stopniu niedokrwienia według Fontaine,
  - b) 177 - nerwice naczynioruchowe (choroba Raynauda oraz inne zaburzenia czynności tętnic i tętniczek),
  - c) 183 - żylaki kończyn dolnych w 2 albo 3 stopniu niewydolności żyłnej zgodnie z klasyfikacją CEAP (bez dużych obrzęków i owrzodzeń),
  - d) 189 - inne niezakaźne zaburzenia funkcji naczyń i węzłów chłonnych.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) 170 - miażdżyca naczyń kończyn dolnych w III albo IV stopniu niedokrwienia według Fontaine'a;
- 2) 174 - zakrzepowo - zarostowe zapalenie tętnic dolnych w okresie ostrym oraz w III albo IV stadium według Fontaine;
- 3) 183 - rozległe owrzodzenie żylakowe podudzia, w 6 stopniu niewydolności żyłnej zgodnie z klasyfikacją CEAP;
- 4) 197 - stany po operacjach naczyniowych z powikłaniami pooperacyjnymi,
- 5) L97, L88 - zespół stopy cukrzycowej z rozległymi, nadkażonymi owrzodzeniami, zgorzel;
- 6) I80- zapalenie żył lub zakrzepowe zapalenie żył w ostrej fazie choroby.

8. Choroby skóry

Szczegółowe wskazania:

- 1. sanatorium:
  - a) choroby alergiczne skóry:
    - L20 – atopowe zapalenie skóry,
    - L28 – świerzbiczka guzowata (prurigo nodularis Hyde),
    - L24 – wyprysk przewlekły,
  - b) choroby naczyniowe w małym albo średnim stopniu zaawansowania:
    - D77, I78 – plamica i zapalenie naczyń włosowatych,
    - I77 – choroba Raynauda,
  - c) L40 – łuszczyca zwykła lub jej odmiany,
  - d) L41 – przyłuszczyca grudkowa,

- e) M34, L94 – zmiany skórne w przebiegu kolognoz: twardzina uogólniona, twardzina ogniskowa,
  - f) L97 – żylaki podudzi z wypryskiem przewlekłym,
  - g) L43 – liszaj płaski – wszystkie odmiany,
  - h) L45 – liszaj zanikowy twardzinowy,
  - i) choroby zawodowe skóry o przebiegu przewlekłym:
    - L24 – wyprysk zawodowy,
    - L24 – trądzik zawodowy,
    - L58 – zmiany skórne wywołane ekspozycją na promieniowanie jonizujące,
  - j) T 33 – powierzchowne odmrożenie,
  - k) L90 – zanikowe schorzenia choroby skóry: zanikowe zapalenie skóry, marskość sromu i żołądź,
  - l) zaburzenia rogowacenia naskórka:
    - Q80 – rybia łuska,
    - L85 – rogowacenie dłoni i stóp,
  - m) schorzenia łojotokowe skóry:
    - L21 – łojotokowe zapalenie skóry,
    - L26 – złuszczone zapalenie skóry,
  - n) L80 – bielactwo;
2. przychodnia uzdrowska:
- a) L40 – łuszczyca zwykła ze zmianami lokalnymi i jej odmiany,
  - b) L41 – przyłuszczyca grudkowa,
  - c) L97 – żylaki podudzi z wypryskiem przewlekłym,
  - d) T33 – powierzchowne odmrożenie,
  - e) zaburzenia rogowacenia naskórka o małym stopniu zaawansowania:
    - Q80 – rybia łuska,
    - L85 – rogowacenie dłoni i stóp,
  - f) schorzenia łojotokowe skóry o małym stopniu zaawansowania:
    - L21 – łojotokowe zapalenie skóry,
    - L26 – złuszczone zapalenie skóry,
  - g) L80 – bielactwo.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C43, C44 – nowotwory złośliwe skóry, w przypadku czerniaka – w okresie do 5 lat, a w pozostałych przypadkach nowotworów złośliwych skóry – w okresie do

12 miesięcy, od zakończenia leczenia operacyjnego, chemioterapii lub radioterapii;

- 2) M34, L93 – kolagenozy – twardzina uogólniona i liszaj rumieniowaty z zaawansowanymi zmianami narządowymi;
- 3) L56, L57 – fotodermatozy;
- 4) L40 – łuszczyca uogólniona w okresie zaostrzenia wymagająca leczenia szpitalnego;
- 5) L23 – ostre alergiczne choroby skóry;
- 6) L97 – rozległe owrzodzenia żylakowe podudzi z cechami zakażenia bakteryjnego, grzybiczego;
- 7) L08, L99 – ropne zapalenie skóry oraz choroby grzybicze, pasożytnicze i wirusowe;
- 8) L30 – erythrodermia;
- 9) L98 – dermatozy zawodowe w okresie ostrym.

9. Choroby kobiece

Szczegółowe wskazania:

1. szpital:

- a) N99 – stany po operacjach w obrębie narządu rodno w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złośliwego,
- b) N83 – stany po operacjach jajnika w zespołach androgennych w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji;

2. sanatorium:

- a) N70–N73 – przewlekłe stany zapalne narządu rodno, w tym przewlekłe zapalenie ulegające zaostrzeniom,
- b) N70–N76 – następstwa pozapalne w obrębie przydatków, przymacicz, pochwy i sromu, okres wczesny,
- c) N95 – zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem,
- d) N91, N97 – opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność wtórna jajników,
- e) N91, N92, N97 – niepłodność u kobiet lub zaburzenia cyklu miesięczkowego:

- zaburzenia miesiączkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego,
  - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,
  - f) N99 – stany po operacjach w obrębie narządu rodnego, przebiegające bez powikłań pooperacyjnych, z wyłączeniem stanów po operacjach z powodu nowotworu złośliwego – w okresie do 12 miesięcy od przebytej operacji;
3. przychodnia uzdrowskowa:
- a) N70–N73 – przewlekłe stany zapalne narządu rodnego,
  - b) N70–N76 – następstwa pozapalne narządu rodnego w obrębie przydatków, przymacic, pochwy i sromu, okres wczesny,
  - c) N95 – zaburzenia menopauzalne ze współistniejącymi chorobami: osteoporozą, chorobą zwyrodnieniową, nadciśnieniem,
  - d) N91, N97 – opóźnione dojrzewanie płciowe: opóźnione pokwitanie wskutek przyczyn ogólnoustrojowych, niedorozwój pierwotny jajników, niedoczynność jajników wtórna,
  - e) N91, N92, N97 – niepłodność u kobiet lub zaburzenia cyklu miesiączkowego:
    - zaburzenia miesiączkowania w wyniku zmian pozapalnych jajników, zwyrodnienia jajników, cyklu bezowulacyjnego,
    - brak miesiączki wtórny pochodzenia jajnikowego,
  - f) N99 – stany po operacjach w obrębie narządu rodnego, przebiegające bez powikłań pooperacyjnych, w okresie od 6 do 24 miesięcy od przebytej operacji.

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) C51–C58 – nowotwory złośliwe narządu rodnego przed upływem 12 miesięcy od zakończonej terapii chirurgicznej, radioterapii lub chemioterapii, z wyłączeniem terapii hormonalnej;
- 2) N70–N76 – ostre stany zapalne w obrębie narządów rodnych, ostre zakażenia na tle gruźlicy, rzeżączka, rzęsistkowica, grzybice;
- 3) D25, D26 – mięśniaki macicy dużego stopnia, kwalifikujące się do zabiegu operacyjnego;
- 4) N93 – niewyjaśnione krwawienia z dróg rodnych;
- 5) N82 – przetoki pochwowo-pęcherzowe lub pochwowo-odbytnicze.

10. Osteoporoza

Szczegółowe wskazania:

1. szpital:

- a) M80, M81 – osteoporoza uogólniona, pomenopauzalna i starcza rozpoznana według kryteriów WHO (T-score poniżej -2,5 odchylenia standardowego) z przebytymi złamaniami lub bez złamań z więcej niż 2 czynnikami ryzyka,
- b) M80 – stany po złamaniach z powodu osteoporozy, kompresyjne złamanie kręgosłupa, kości nadgarstka typu Collesa oraz żeber,
- c) M82, M85 – osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej);

2. sanatorium:

- a) M85 – osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,
- b) M82, M85 – osteoporoza albo osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej);

3. przychodnia uzdrowskowa:

- a) M85 – osteopenia rozpoznana według kryteriów WHO (T-score do -2,5 odchylenia standardowego) z czynnikami ryzyka,
- b) M82, M85 – osteoporoza i osteopenia z chorobami towarzyszącymi (reumatoidalne zapalenie stawów, zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa, cukrzyca, po sterydoterapii systemowej).

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) M82 – osteoporozy wtórne w przebiegu przewlekłej niewydolności nerek, szpiczaka mnogiego, nadczynności tarczycy, nadczynności przytarczyc, nadczynności kory nadnerczy;
- 2) M80 – osteoporoza ze świeżym złamaniem;
- 3) M80, Z74 – osteoporoza późna z ograniczeniem zdolności podstawowej samoobsługi lub powikłana niewydolnością układu krążenia i oddechowego.

11. Cukrzyca

Szczegółowe wskazania:

1. sanatorium:

- a) E11 – świeżo rozpoznana cukrzyca typu 2,
- b) E11 – cukrzyca typu 2 z wtórną niewrażliwością na pochodne sulfonilomocznika (celem zastosowania insuliny),

- c) E10, E11, I25, I68, I73 – cukrzyca typu 1 albo typu 2 z makroangiopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- d) E10, E11, N08, G63, H36 – cukrzyca typu 1 albo typu 2 z mikroangiopatią: nefropatią, neuropatią, retinopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- e) E10, E11, I15 – wyrównana cukrzyca typu 1 albo typu 2 z nadciśnieniem tętniczym,
- f) E10, E11, E66 – cukrzyca typu 1 albo typu 2 z otyłością olbrzymią (BMI ≥ 40),
- g) E13 – cukrzyca z otyłością lub powikłaniami naczyniowymi;

2. przychodnia uzdrowskowa:

- a) E10, E11, I25, I68, I73 – wyrównana cukrzyca typu 1 albo typu 2 z makroangiopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- b) E10, E11, N08, G63, H36 – wyrównana cukrzyca typu 1 albo typu 2 z mikroangiopatią, nefropatią, neuropatią, retinopatią (z wyłączeniem przypadków o znacznym zaawansowaniu powikłań),
- c) E88 – zespół metaboliczny,
- d) E74 – zaburzenia tolerancji węglowodanowej (IGT).

Szczegółowe przeciwwskazania:

- 1) E10, E11 – cukrzyca typu 1 albo typu 2 w okresie kwasicy, stan przedśpiączkowy;
- 2) R02 – zespół stopy cukrzycowej ze zgorzelą wymagający interwencji chirurgicznej;
- 3) Z89 – stany po amputacji kończyn z niezagojoną raną operacyjną;
- 4) E10, E11, N18 – cukrzyca z nefropatią w okresie mocznicy;
- 5) I79, I70 – cukrzyca z makroangiopatią kończyn dolnych w okresie III albo IV choroby naczyniowej;
- 6) E10, E11, I50 – cukrzyca z niewydolnością krążenia w klasie niewydolności serca III albo IV według NYHA;
- 7) E10, E11, Z74 – pełna niezdolność do samoobsługi z powodu powikłań cukrzycy lub chorób towarzyszących.

9. Naturalne surowce lecznicze na terenie uzdrowiska

9.1 Uzdrowski Zakład Górniczy.

Zasady wydobywania wód leczniczych reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo Geologiczne i Górnicze (Dz. U. z dnia 28 lipca 2016 r. poz.1131 tekst jednolity ze zmianami).

Zamierzający wydobywać surowce lecznicze musi otrzymać koncesję odpowiedniego organu, w której określona jest przestrzeń, zwana obszarem górniczym w granicach którego przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bez zbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

Oprócz obszarów górniczych w koncesjach ustanowione są również tereny górnicze. Terenem górniczym jest przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Na terenie uzdrowiska Świeradów-Zdrój istnieje obszar górniczy "Świeradów-Zdrój" utworzony został decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 09.05.1968 r. Jego powierzchnia wynosi 11 428 800 m².

Od strony zachodniej obszar górniczy „Świeradów-Zdrój” przylega do obszaru górniczego „Czerniawa-Zdrój”. Decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej nr UG-23/83 z dnia 28.01.1983 r. Oba obszary górnicze „Świeradów-Zdrój” i „Czerniawa-Zdrój” zostały objęte wspólnym terenem górniczym „Świeradów-Czerniawa”.

Granice obszaru górniczego „Świeradów-Zdrój” wyznaczają linie łączące punkty załamania oznaczone numerami od 1 do 7 na mapie obszaru i terenu górniczego w skali 1:25 000, zaś granice utworzonego terenu górniczego „Świeradów-Czerniawa” wyznaczają linie łączące punkty załamania oznaczone numerami od 1 do 14.

Punkty załamania są określone współrzędnymi geodezyjnymi układu współrzędnych „1992 lub „2000”, które są wyszczególnione na mapie "obszaru" i terenu górniczego .

Tabela 2–

Granice obszaru i terenu górniczego „Świeradów-Zdrój” i „Czerniawa-Zdrój”

Numer Punkt	Współrzędne opisane w układzie „1992”		Współrzędne opisane w układzie „2000”	
	X	Y	X	Y

1	344945.536	240940.810	5642034.364	5522035.719
2	345442.930	241956.905	5642585.985	5523023.177
3	345707.541	244041.717	5642963.123	5525090.210
4	344230.426	244870.838	5641533.353	5525998.002
5	342079.648	244052.627	5639341.780	5525297.636
6	342483.969	241538.551	5639609.268	5522765.811
7	343968.961	240459.466	5641033.339	5521608.083
10	346628.847	238616.779	5643588.934	5519624.367
11	346826.069	240299.216	5643876.997	5521293.298
12	345899.560	241120.666	5642996.546	5522163.585
13	344142.072	238138.213	5641080.413	5519281.342
14	345569.854	238083.074	5642502.804	5519148.942

Obszar górniczy złoża wód leczniczych „Świeradów-Zdrój”, pod względem administracyjnym, znajduje się w przeważającej części w obrębie miasta i gminy Świeradów-Zdrój położonej w południowo - zachodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie lubańskim. Jedynie południowo-wschodnia część obszaru górniczego obejmuje niewielką część gminy Mirsk (powiatu lwóweckiego). W zagospodarowaniu terenu na obszarze Świeradowa-Zdroju dominuje funkcja sanatoryjno-wczasowa i mieszkalno-usługowa. Na obszarze terenu górniczego przeważają tereny leśne (45%).

W obrębie obszaru górniczego zlokalizowane są wszystkie ujęcia wód leczniczych Świeradowa-Zdroju. Złoże wód leczniczych „Świeradów” jest pochodzenia infiltracyjnego o zasobach odnawialnych. Wyznaczone za pomocą badań izotopowych prawdopodobne obszary zasilania wód leczniczych Świeradowa-Zdroju w przeważającej części leżą poza granicami obszaru górniczego „Świeradów-Zdrój”.

Na terenie gminy działa jedno przedsiębiorstwo górnicze posiadające koncesje na wydobywanie wód leczniczych jest to:

Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o. o Grupa PGU z siedzibą w Świeradowie-Zdroju, ul. Zdrojowa 2, 59-850 Świeradów-Zdrój.

Spółka prowadzi działalność wydobywczą surowca leczniczego za pomocą Uzdrowskiego Zakładu Górniczego.

9.2 Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna złoża wód leczniczych „Świeradów”.

Teren gminy Świeradów-Zdrój bogaty jest w zasoby wodonośne, w których występują wody lecznicze.

Złoże wód leczniczych Świeradowa-Zdroju znajduje się w Sudetach Zachodnich w obrębie krystaliniku karkonosko-izerskiego, w jego północno-zachodniej części zwanej metamorfikiem izerskim. W budowie geologicznej okolic Świeradowa-Zdroju biorą udział, poza czwartorzędem, utwory krystaliczne reprezentowane przez serie skał suprakrustalnych, złożonych z różnych odmian proterozoicznych gnejsów, granitognejsów i łupków krystalicznych. Jednostka metamorfiku izerskiego zbudowana jest głównie z granitognejsów izerskich, zawierających wkładki łupków łyszczykowych, kwarcowo-skaleniovych i biotytowo-amfibolitowych. Przykrywający te utwory czwartorzęd o grubości do 15 m reprezentowany jest przez plejstocenijskie gliny zboczowe przemieszane z gruzem skalnym oraz holocenijskie gliny zwietrzelinowe i żwiry. Na ostateczny kształt budowy geologicznej okolic Świeradowa-Zdroju miały wpływ wielokrotne cykle górotwórcze. Z młodosaksońską orogenezą związane są dwa główne kierunki tektoniczne. Kierunek NW-SE reprezentuje wielka strefa dyslokacyjna, zwana uskokiem źródłowym Świeradów-Czarniawa. Uskok ten jest poroziwany poprzecznymi dyslokacjami o kierunku NE-SW. Strefom tym towarzyszą głębokie szczeliny, ułatwiające krążenie wód mineralnych, zawierających wolny dwutlenek węgla.

Drugą ważną dyslokacją jest uskok przebiegający wzdłuż doliny rzeki Kwisy, z którym związane jest występowanie źródeł szczaw radonowych. Główne strefy tektoniczne ułatwiają krążenie szczaw nasycanych CO₂ doprowadzanym poprzez głębokie szczeliny. Wypływy wód radonowych związane są z płytkimi strefami rozluźnień przyuskokowych oraz strefą kontaktową leukogranitu z granitognejsem.

Skałami zbiornikowymi dla wód podziemnych Świeradowa-Zdroju są utwory czwartorzędu oraz skały krystaliczne. W osadach czwartorzędowych gromadzone są wody zwykłe, głównie w żwirowo-piaszczystych nanosach wieku plejstocenijskiego i holocenijskiego. Niewielkie ilości wody słodkiej występują w rumoszach i zwietrzelinie stokowej. W stropowych partiach utworów krystalicznych występują również wody zwykłe, głównie szczelinowe, które charakteryzują się niską mineralizacją (0,05-0,4 mg/l).

Wody lecznicze Świeradowa-Zdroju są wodami szczelinowymi, związanymi z prekambryjskimi gnejsami i łupkami krystalicznymi. Należą do nich słabo zmineralizowane wody radonowe oraz szczawy żelaziste i radonowe. Te ostatnie są wynikiem mieszania się szczaw uformowanych na dużych głębokościach z płytkimi wodami radonowymi.

Pochodzenie dwutlenku węgla w szczawach wiązane jest z potomnymi przejawami młodo trzeciorzędowego wulkanizmu. Wędrujący ku górze gaz CO₂ licznymi szczelinami i strefami tektonicznymi nasycą napotkaną na swej drodze wodę podziemną. Radon obecny w wodach stanowi produkt rozpadu promieniotwórczego radu, którego zasilanie zachodzi w bezpośrednim sąsiedztwie ujęć.

Poszczególne ujęcia wód leczniczych Świeradowa-Zdroju współoddziałują ze sobą, również zmiany ich wydajności powiązane są z opadami atmosferycznymi.

Niewielka mineralizacja i stosunkowo niska temperatura wód leczniczych pozwala przypuszczać, że są to wody infiltracyjne o niezbyt długich drogach krążenia a więc ich zasilanie wodami opadowymi odbywa się w bliskich okolicach. Obszar zasilania wód leczniczych Świeradowa-Zdroju na północne stoki Stogu Izerskiego, został częściowo potwierdzony badaniami izotopowymi. Na podstawie rezultatów badań składu izotopowego tlenu i wodoru wyznaczono dwa obszary zasilania wód leczniczych Świeradowa-Zdroju.

Z pierwszym obszarem zasilania, położonym na północnym i północno-wschodnim stoku Stogu Izerskiego, związane są wypływy wód leczniczych w ujęciach „Marii Curie-Skłodowskiej” i „Sancta Maria”. W obszarze tym bierze swój początek potok Sancta Maria, lewy dopływ Kwisy.

Drugi obszar zasilania wyznaczono dla ujęć szczaw Świeradowa-Zdroju. Obejmuje on górny odcinek doliny Kwisy, południowe i wschodnie stoki Sępiej Góry, północne i północno-wschodnie podnóża Stogu Izerskiego wraz z leżącym na tym obszarze Zdrojem. W budowie geologicznej dominują gnejsy drobnoziarniste, miejscami występują także granity porfiroblastyczne oraz granity drobnoziarniste, a w dolinie Kwisy także utwory czwartorzędowe - piaski i żwiry. W rejonie ujęć w pobliżu domu zdrojowego występuje system uskoków, z którym są związane wypływy szczaw. Najważniejszym z tych uskoków jest tzw. uskok źródłowy Świeradów-Czerniawa.

Działalność wydobywcza wód prowadzona jest na podstawie Koncesji nr 31/92 wydanej przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w dniu 30.09.1992 r. wydaną na 20 lat, uzupełniona Decyzją Nr BKK/MZ/1639/96 z dnia

02.10.1996 r. o współrzędne wyznaczające granice obszaru i terenu górniczego, zmieniona decyzją Nr GK/hg/TS/487 – 697/99 z dnia 18.02.1999 r. w związku z przekształceniem przedsiębiorstwa w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością oraz Decyzją Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr 28/2012 z dnia 20.09.2012 r. przedłużająca koncesję o 30 lat tj. do dnia 30.09.2042 roku oraz na podstawie decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną, zawierającą ustalenie zasobów wód leczniczych w Świeradowie-Zdroju: KDH/013/3070/B/70 z dnia 26.03.1970r., KDH/013/3793/B/76 z dnia 26.07.1976r. i KDH/013/3704/B/74 z dnia 05.04.1974 r.(zał. nr 6).

Koncesja upoważnia Uzdrowisko Świeradów-Czerniawa Sp. z o.o.-Grupa PGU do eksploatacji wód leczniczych ze złóż „Świeradów” i „Czerniawa”, objętych obszarami górnictwami „Świeradów-Zdrój” i „Czerniawa-Zdrój”, ustanowionymi decyzjami Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w dniu 09.05.1968 r. oraz kolejno w dniu 10.10.1968 r., z przeznaczeniem do zabiegów leczniczych i produkcji rynkowej.

9.3 Opis ujęć wód leczniczych Świeradowa-Zdroju

Ujęcie "Górne"

Ujęcie zlokalizowane jest w piwnicach pod halą spacerową i pijalnią w Domu Zdrojowym w Świeradowie-Zdroju. Składa się z trzech studni kopanych ujmujących wspólny poziom wodonośny związany z główną strefą dyslokacyjną w skałach gnejsowych.

Studnia nr 1 - o głębokości 6,44 m poniżej powierzchni terenu i średnicy równej 1,4 m jest obudowana cegłą, a w dolnej części okładziną z piaskowca i łupka łyszczykowego. Studnia nr 1 i 3 połączone są kanałem o średnicy wynoszącej 0,3 m, wykutym w skale na głębokość 6,45 poniżej powierzchni terenu.

Studnia nr 2 - w dnie której wykonany jest otwór o głębokości 10,02 m od powierzchni terenu do dna otworu. Obudowa studni wykonana jest częściowo z cegły, częściowo z ciosanego piaskowca. Pomiędzy studnią nr 2 a pozostałymi istnieje więź hydrauliczna poprzez szczeliny spękanego górotworu. We wszystkich trzech studniach dopływ wody odbywa się przez dno ze spękanego gnejsu.

Studnia nr 3 - pełniąc rolę studni zbiorczej posiada głębokość 6,65 m od powierzchni terenu oraz ośmioboczny przekrój o długości bloku 0,36 m. Obudowa ścian studni wykonana jest z kształtek wyciosanych z piaskowca, spojonych cementem. Dopływ wody ze studni nr 1 znajduje się na głębokości 6,45 m, natomiast na głębokości 5,70 m

znajduje się przewód kamionkowy o średnicy 150 mm odprowadzający grawitacyjnie wodę ze zbiorczej studni nr 3 ujęcia "Górnego" do zbiornika wody obok sanatorium "Goplana", skąd woda pobierana jest do zabiegów leczniczych. Do pijalni w Domu Zdrojowym woda z ujęcia "Górnego" podawana jest pompą pracującą w układzie hydroforowym, pobór wody z ujęcia uzależniony jest od wielkości jej użycia w pijalni.

Woda z ujęcia „Górne” posiada świadectwo Nr BU–3/WL-1/2019 potwierdzające właściwości lecznicze z ujęcia "Górne" w miejscowości Świeradów-Zdrój Nr BU-3/WL-1/2019 wydane przez PZH Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego dnia 15 stycznia 2019 r.(zał. nr 7).

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko – chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z ujęcia „Górne” o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q = 0,50 \text{ m}^3/\text{h}$, potwierdza się, że spełnia ona wymagania określone dla wody leczniczej słabozmineralizowanej, swoistej 0,04 % szczawowy, radonowej.

Oznaczony skład chemiczny i właściwości biochemiczne wody z ujęcia „Górne” wskazują jej przydatność do kuracji uzdrowiskowej w formie kąpieli indywidualnych w wannach oraz kuracji pitnej i płukań z uwzględnieniem przeciwwskazań lekarskich. Stosowanie zabiegów z użyciem tej wody nie zaleca się w przypadku chorób nowotworowych oraz dla dzieci i młodzieży a także kobiet w ciąży.

Woda z tego ujęcia jest dostarczana do kuracji do szpitala uzdrowiskowego "Wacław", sanatoriów i zakładów przyrodoleczniczych: "Dom Zdrojowy, Goplana, "Gracja", "Słoneczko".

Ujęcie "1A"

Ujęcie zlokalizowane jest na górnym tarasie Domu Zdrojowego w Świeradowie-Zdroju, w odległości około 16 m na NW od źródła „Górne”. Odwiert ma głębokość 59,2 m i zamknięty jest głowicą eksploatacyjną zamontowaną na głębokości 1,24 m poniżej powierzchni terenu w betonowym szybiku.

Woda z ujęcia "1A" posiada świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze z ujęcia: "1A" w miejscowości Świeradów-Zdrój Nr BU–3/WL-3/2019 wydane przez PZH Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego, dnia 15 stycznia 2019 r. (zał. nr 8).

Na podstawie wyników badań właściwości fizyko – chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z odwiertu 1a o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych $Q=0,81 \text{ m}^3/\text{h}$, potwierdza się, że spełnia ona wymagania określone dla: wody leczniczej

mineralnej, swoistej 0,12% wodorowęglanowo-magnezowo-wapniowej, szczawowej, krzemowej, fluorkowej. Skład chemiczny wody z odwiertu 1a, w tym zwłaszcza zawartość dwutlenku węgla oraz kwasu metakrzemowego i fluorków, wskazują celowość jej wykorzystania wg indywidualnych wskazań lekarskich do kuracji pitnej oraz do kąpieli indywidualnych w wannach i płukań.

10. Opis klimatu

Uzdrowisko Świeradów-Zdrój położone jest w województwie dolnośląskim, w powiecie lubańskim. W podziale regionalnym Polski, leży w podprovincji Sudety z Przedgórzem Sudeckim, makroregionie Sudety Zachodnie w mezoregionie Góry Izerskie, między Podgórzem Izerskim a Karkonoszami. Świeradów-Zdrój położony jest w VII, Sudeckim regionie bioklimatycznym. Jest uzdrowiskiem górskim zboczym o typie bioklimatu silnie bodźcowym, okresowo umiarkowanie bodźcowym.

Oceny właściwości leczniczych klimatu Uzdrowiska Świeradów-Zdrój dokonał Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk, z siedzibą w Warszawie ul. Twarda 51/55.

Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu Świeradowa-Zdroju zostało wydane w dniu 24 kwietnia 2019 roku DI-070-65/2019. (zał. nr 9).

W świadectwie stwierdza się, że Uzdrowisko Świeradów -Zdrój charakteryzuje się:

- korzystnymi do stosowania klimatoterapii parametrami sanitarnymi powietrza a natężenie pól elektromagnetycznych nie zagraża zdrowiu pacjentów.
- umiarkowanie korzystnymi właściwościami leczniczymi i profilaktycznymi bioklimatu, które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym,
- warunki termiczno-wilgotnościowe sprzyjają klimatoterapii,
- warunki wietrzne cechują się małą liczbą dni z wiatrem silnym, natomiast dużo jest przypadków ciszy atmosferycznej i wiatrów słabych,
- intensywną i łagodną terenoterapię stosować można prawie cały rok.
- na większości strefy "A" ochrony uzdrowiskowej warunki klimatu akustycznego są korzystne dla leczenia uzdrowiskowego.

W związku z tym klimat i bioklimat Świeradowa-Zdroju może być wykorzystywany dla leczenia chorób: kardiologicznych (w tym nadciśnienia), układu nerwowego, reumatologicznych, ortopedyczno-urazowych oraz dolnych i górnych dróg oddechowych.

Bioklimat Świeradowa-Zdroju może też wspomagać leczenie chorób skóry i osteoporozy.

Dla wydania świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu uzdrowiska Świeradów-Zdrój Instytut przeprowadził niezbędne badania i analizy pomiarów wpływających na klimat uzdrowiska.

Dokonano ogólnej oceny warunków klimatycznych, w tym:

- warunków solarnych (uśłonecznienie),
- warunków termicznych,
- warunków pluwialnych (opady),
- opadów i zjawisk atmosferycznych,
- warunków anemologicznych (wietrznych),
- ciśnienia atmosferycznego,
- pogody, z punktu widzenia klimatoterapii,
- jakości powietrza w Świeradowie-Zdroju:
- ołowiu,
- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- benzenu,
- benzen(a)piren
- ozonu,
- pyłu zawieszonego PM 10,
- pyłu zawieszonego PM2,5,
- klimatu akustycznego,
- pola elektromagnetycznego.

Pomiary parametrów dla określenia klimatu akustycznego.

Pomiary hałasu na terenie miejscowości Świeradów-Zdrój przeprowadzono głównie na obszarze strefy "A" ochrony Uzdrowskiej. Pomiar przeprowadzono w 9 charakterystycznych miejscach badanego terenu.

Po podsumowaniu wyników przeprowadzonych badań stwierdzono, że na obszarze strefy "A" ochrony uzdrowskiej w Świeradowie-Zdroju warunki akustyczne są zróżnicowane.

Na większości strefy "A, gdzie jest prowadzone leczenie uzdrowskie, klimat akustyczny jest korzystny dla leczenia uzdrowskiego.

Badanie poziomu pól elektromagnetycznych wykonano w strefie "A" ochrony uzdrowskiej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12.11 2007 r. (Dz. U. w i Nr 221; poz.1645, z dnia 10 lipca 2017 r.).

Badanie wykonane zostało przez Laboratorium Wzorców i Metrologii Pola Elektromagnetycznego, w Katedrze Telekomunikacji i Teleinformatyki Politechniki Wrocławskiej.

Na podstawie badań i uzyskanych danych można stwierdzić, że w Świeradowie-Zdroju na obszarze strefy „A” ochrony uzdrowiskowej spełnione są normy dotyczące poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku..

Szczegółowe wyniki badań, opisy, tabele dotyczące klimatu w uzdrowisku Świeradów-Zdrój znajdują się w załączonym do niniejszego operatu opracowaniu Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania im. Stanisława Leszczyńskiego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, 00- 818 Warszawa, ul. Twarda 51/55 "Właściwości Lecznicze Klimatu Uzdrowiska Świeradów-Zdrój".

10. Podsumowanie - spełnienie kryteriów w utrzymaniu statusu Uzdrowiska przez Gminę Miejską Świeradów-Zdrój

Opracowany operat wykazuje, że Świeradów-Zdrój posiada znakomite warunki i możliwości leczenia uzdrowiskowego a tym samym spełnia wymagania zawarte w art. 34 ust. 1 z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z dnia 31 maja 2017 r. poz. 1056 tekst jednolity ze zmianami):

- I. Posiada odpowiednie warunki bioklimatyczne i właściwe czynniki środowiskowe.
- II. Posiada naturalne surowce lecznicze w postaci złóż wód uznanych za lecznicze.
- III. Posiada klimat leczniczy.
- IV. Posiada zespół odpowiednich zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.
- V. Posiada dostosowaną do wykonywanego profilu leczniczego dobrze wyposażoną bazę zabiegową.
- VI. Posiada przygotowaną kadrę fachową.

- VII. Posiada odpowiednią bazę hotelową o dobrym standardzie, urządzenia do leczenia uzdrowiskowego i rekreacyjnego, prowadzi leczenie uzdrowiskowe na wysokim poziomie.
- VIII. Posiada odpowiednią ciągle rozwijającą się infrastrukturę techniczną.
- IX. Posiada obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego gminy oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategię rozwoju.

Utrzymanie statusu uzdrowiska przez gminę Świeradów-Zdrój pozwoli na zachowanie ciągłości świadczenia usług uzdrowiskowych, utrzymania istniejącej bazy leczniczej, wykorzystania wykwalifikowanego personelu medycznego, zawieranie kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz dalszy rozwój uzdrowiska.

Opracowujący operat

Burmistrz Gminy

11. Bibliografia

Przy wykonywaniu operatu uzdrowiskowego dla Uzdrowiska Świeradów-Zdrój, zespół wykonywający operat wykorzystywał:

1. Opracowanie klimatyczne zawarte w publikacji Prof. dr hab. Krzysztofa Błażejczyka – z PAN.
2. Kompendium Balneologii prof. dr hab. Ireny Ponikowskiej.
3. Materiały i dane dostarczone przez podmioty prowadzące lecznictwo uzdrowiskowego w Uzdrowisku Świeradów-Zdrój.
4. Materiały dostarczone przez Urząd Miejski w Świeradowie-Zdroju.
5. Plan zagospodarowania przestrzennego.
6. Plan rozwoju gminy Świeradów-Zdrój.
7. Podkłady geodezyjne.
8. Strony internetowe Urzędu Miejskiego w Świeradowie-Zdroju.
9. Fonotekę Miasta Świeradów-Zdrój.
10. Materiały marketingowe zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, działające na obszarze gminy Świeradów-Zdrój.